

Afstudeeronderzoek

Hondenmensen versus kattenmensen

De persoonlijke eigenschappen van de
Nederlandse huisdiereigenaren
en het mentale welzijn
van hun huisdieren

Kathy Elzinga

2020

K. Elzinga

Hondenmensen versus kattenmensen

**De persoonlijke eigenschappen van de Nederlandse
huisdiereigenaren en het welzijn van de huisdieren**

Afstudeeronderzoek

DISCLAIMER

Dit rapport is gemaakt door een student van Aeres Hogeschool als onderdeel van zijn/haar opleiding. Het is géén officiële publicatie van Aeres Hogeschool. Dit rapport geeft niet de visie of mening van Aeres Hogeschool weer. Aeres Hogeschool aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiend uit het gebruik van de inhoud van dit rapport.

Diergezondheid & Management
Aeres Hogeschool Dronten
Begeleidend docent: K. Visser
December 2020

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het afstudeeronderzoek naar de relatie tussen de eigenschappen van honden- en kattenmensen en het mentale welzijn van hun huisdieren in Nederland. Dit rapport heb ik schreven voor de afronding van de studie Diergezondheid & Gezondheid aan de Aeres Hogeschool. Het onderzoek heeft plaatsgevonden tussen juni 2020 en januari 2021.

In de afgelopen 3,5 jaar heb ik ontzettend veel geleerd tijdens de studie en dit is allemaal samen gebracht het laatste meesterstuk, dit onderzoek. Er zijn vele onderzoeken gedaan, met verschillende bedrijven. Maar tot nu toe is dit veruit het leukste onderwerp die ik heb gehad. Huisdieren en huisdiereigenaren is wat centraal staat in mijn opleiding. Met dit onderzoek komt het op een ontzettend interessante manier samen. Iedereen heeft wel eens gehoord of gezegd ik ben nou echt een hondenmens of een kattenmens. Maar zit er ook daadwerkelijk verschillen in de eigenschappen van de huisdiereigenaren? En welke relatie heeft dit met de mentale welzijn van hun huisdieren. Dat kun je terug lezen in dit onderzoek. Ik hoop dat u met net zoveel plezier het rapport leest als dat ik dat heb gedaan.

Ik wil in mijn, voor nu, laatste rapport graag aan een aantal mensen bedankjes doen. Gedurende de afgelopen tijd ben ik ontzettend goed geholpen en begeleid door de leraren van Aeres Hogeschool in Dronten. In het bijzonder de mentoren. Door de jaren heen heb ik een hele snelle groei mee gemaakt. Ik wil jullie van harte bedanken voor de energie die jullie in mij gestoken hebben. Daarnaast wil ik graag Kathalijne Visser bedanken die mij bij dit project geholpen heeft. Ook wil ik Peter van Honk bedanken voor de hulp bij de statistiek. Het is de laatste tijd een bijzondere periode geweest in verband met Corona pandemie. Ondanks de tegenslagen, het vele thuis werken en de flexibiliteit die van iedereen verwacht werd zijn we nu wel zover gekomen. Naast de leraren wil ik mijn klasgenoten en groepsgenoten ook bedanken voor de leuke en leerzame tijd. De laatste mensen die ik wil bedanken is mijn familie, jullie hebben mij altijd goed gesteund en geholpen.

Ik wens u heel veel lees plezier toe!

Kathy Elzinga

Inhoud

Samenvatting.....	5
Summary	6
1. Inleiding	7
1.1 Welzijn	8
1.2 Hondenmensen vs kattenmensen.....	11
1.3 Big Five Dimensies	11
1.4 Onderzoeksvragen.....	14
1.5 Doelstelling.....	15
2. Aanpak.....	16
2.1 Onderzoeksopzet.....	16
2.2 Data-verzameling	17
2.3 Data-analyse	18
3. Resultaten.....	19
3.1 Literatuur onderzoek	19
3.2 Enquête onderzoek	20
3.2.1 Algemeen enquête respondenten	20
3.2.3 Honden- en kattenmensen Big Five	22
3.2.4 Levensstijl honden- en kattenmensen	23
3.2.5 Mentale welzijn huisdieren	25
4. Discussie	28
4.1 Discussie uitvoering van het onderzoek.....	28
4.2 Discussie resultaten van het onderzoek.....	29
4.2.1 Discussie resultaten literatuurvergelijking	29
4.2.2 Discussie resultaten persoonlijkheden.....	29
4.2.3 Discussie resultaten levensstijlen.....	31
4.2.4 Discussie resultaten mentale welzijn	31
5. Conclusie en aanbevelingen	33
5.1 Conclusies.....	33
5.2 Aanbevelingen	34
Bibliografie	35
Bijlagen	40
Bijlage I The Five Domains Model	41
Bijlage II The Five Domain model Behavioural Interactions.....	42
Bijlage III IPIP 50 Item scale Big Five Model	43

Bijlage IV: Enquête huisdiereigenaren	45
Bijlage V: Analyse resultaten deelvraag twee	52
Bijlage VI: Analyse resultaten deelvraag drie	55
Bijlage VII: Analyse resultaten deelvraag vier	57
Bijlage VIII: Checklist schriftelijk rapporteren	64

Samenvatting

Tegenwoordig zijn er regelmatig discussies in de media tussen honden- en kattenmensen over de persoonlijke eigenschappen van de twee groepen.

In Nederland komt het regelmatig voor dat huisdieren een verminderd mentale welzijn hebben. Honden en katten hebben een speciale verzorging nodig, die van elkaar verschillen. Honden hebben bijvoorbeeld beweging nodig en katten hebben behoefte aan voldoende bronnen zoals krabmogelijkheden. De persoonlijke eigenschappen van huisdiereigenaren kunnen positief en negatief invloed hebben op de verzorging van een huisdier. Huisdiereigenaren identificeren zichzelf ook regelmatig als honden- of kattenmens. Hondenmensen worden gekenmerkt met eigenschappen zoals actief en ondernemend. Kattenmensen zijn meer bedachtzaam en subtiel. In een Amerikaans onderzoek is geconcludeerd dat honden- en kattenmensen van elkaar verschillen bij alle dimensies van het Big Five Dimensies model. In Nederland is er tot op heden nog geen onderzoek gedaan naar de relatie tussen de persoonlijke eigenschappen van honden- en kattenmensen en het mentale welzijn van hun huisdieren.

Het doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in de persoonlijke eigenschappen van honden- en kattenmensen en het mentale welzijn van hun huisdieren. Met de verkregen inzichten van het onderzoek kan er in de toekomst wellicht advies gegeven worden om op basis van eigenschappen een hond of een kat aan te schaffen. Dit advies kan bijdragen aan het verbeteren van het mentale welzijn van de huisdieren. Daarnaast dragen de uitkomsten bij aan de kennisontwikkeling van het vakgebied Human-Animal Interaction. Voor het onderzoek is een literatuurvergelijking gedaan en een survey met behulp van een online enquête. De online enquête die is verspreid op sociale media en forums heeft 1595 respondenten.

Uit het onderzoek is gebleken dat zelf geïdentificeerde honden- en kattenmensen op drie dimensies van de Big Five significant van elkaar verschillen. Hondenmensen scoren gemiddeld hoger op de dimensies extraversie, vriendelijkheid en neuroticisme dan kattenmensen. Daarnaast hebben hondenmensen een actievere levensstijl dan kattenmensen. Huisdieren bij kattenmensen plassen gemiddeld vaker tegen voorwerpen in huis. Daarnaast reageren zij ook vaker angstig of abnormaal op onverwachte of harde geluiden en bij onverwachte visite. Huisdieren bij hondenmensen jagen vaker achter kat en aan indien de kans hiervoor is en likken zichzelf vaker overmatig dan huisdieren bij kattenmensen. Op basis van het onderzoek kan aanbevolen worden hoe (toekomstige) huisdiereigenaren op basis van persoonlijke eigenschappen een hond of kat kunnen kiezen. Daarnaast kan de discussie die gaande is tussen honden- en kattenmensen onderbouwd, verklaard of verholpen worden.

Summary

There are frequent discussions about personal traits between dog and cat people in the media today.

It's common to see poor animal welfare in the Netherlands. Dogs and cats need special care that differs from each other. Dogs need to go for walks and cats want to have different sources like scratching possibilities. Pet owners personal traits can influence the care for a pet positively or negatively. Pet owners also identify themselves as a dog or cat person. Dog persons are active and enterprising. Cat people are more subtle and thoughtful. Research in America found that there are differences on all Big Five personality dimensions between dog and cat people. There is no research found into the relationship between personal traits of dog and cat people and the mental health of their pets in the Netherlands.

The aim of the research is to get insight in the personal traits of dog and cat people and the mental health of their pets. With this insight it's possible to give pet owners advice in which pet they should buy in the future on personal traits base. In the future the advice can help improve the animal welfare. The research also improves the knowledge developments on the Human-Animal Interaction discipline. In the research a literature comparison and online survey was done to gather the results. The online survey was spread on the internet and social media. In total 1595 respondents were collected.

The results of the research showed that self-indicated dog and cat people differ on three Big Five personality dimensions. Results suggest that dog people are higher in extraversion, agreeableness and neuroticism than are cat people. Dog people also have a more active lifestyle. Pets living with cat people pee more often against objects. The pets also livings with cat people react more often anxious or abnormal when there are unexpected or loudly noises and when unexpected visitors come by. The pets living with dog people hunt more often after cats and lick themselves more often excessively. Given the results pet owners or future pet owners can be recommended based on their personal traits which pet they should choose. Finally, the discussion between dog and cat people can be fixed, substantiated or declared.

1. Inleiding

In Nederland is het houden van een huisdier populair. Tegenwoordig worden huisdieren zoals honden en katten gezien als volwaardig lid van het gezin (LICG, 2020). Dit is in het verleden anders geweest. Ongeveer 12.000 jaar geleden zijn de eerste katten en honden samen gaan leven met de mens. Katten zijn dichterbij de mensen gaan leven en tammer geworden. In de tijd van het oude Egypte was de kat een vruchtbaarheidsgodin en behoorde tot het geloof. Echter, is er ook een afkeer geweest tegen katten. Katten hebben de afgelopen eeuwen verschillende doelen en rollen gehad in het leven van de mens zoals jagers, godinnen, duivels en nu gezelschapsdieren (Bradshaw, Casey, & Brown, 2012). Hetzelfde geldt voor honden met als voorouder de wolf. Honden zijn in het beginsel ingezet bij het jagen (Jensen, 2007). Uiteindelijk werden honden gezien als gids en hebben andere verschillende functies gekregen (McGreevy & Nicholas, 1999). Tegenwoordig leven er in Nederland verschillende rassen huisdieren met meestal als doel de mens gezelschap houden.

Nederland telt in 2019 7,9 miljoen huishoudens (CBS, 2019). In Nederland heeft 49 procent van de huishoudens tenminste één huisdier. In totaal zijn ongeveer 25 miljoen huisdieren. Dit betekent dat één op de twee huishoudens een huisdier bezit. Het totale aantal huiskatten dat gehouden wordt, is 1,6 miljoen en het totale aantal honden is 1,2 miljoen. Van alle huishoudens in Nederland bezit meer dan één derde een hond, een kat of allebei. Honden en katten zijn daarmee in Nederland de meest gehouden huisdieren. Er is een lichte daling te zien in het aantal huishoudens dat een hond of kat bezit vergeleken met een aantal jaar geleden (NVG, 2019). Het houden van een huisdier is normaal geworden en de huisdierensector is volop in beweging. De wijze waarop dieren gehouden en verzorgd worden begint met de dag belangrijker te worden (Petmonitor, 2019).

Er zijn op dit moment binnen de huisdierensector verschillende trends en ontwikkelingen gaande. Zoals eerder aangegeven worden huisdieren als volwaardig lid van het gezin beschouwd en dit brengt de trend vermenselijking met zich mee, dit betekent dat dieren behandeld worden als mensen. Producten zoals nutracuticals, superfoods en probiotica beginnen een belangrijke trend te worden voor de huisdiereigenaar en dit wordt meegenomen in de voeding voor de huisdieren onder '*Wat goed is voor mij, is goed voor mijn huisdier*'. Deze onderdelen zijn dus tegenwoordig ook geregeld terug te zien op verpakkingen van diervoedingen (Korucu, 2019). Daarnaast is het op dit moment populair dat de huisdiereigenaar hun huisdier hetzelfde dieet voert als dat zelf gevolgd wordt, bijvoorbeeld vegetarisch of veganistisch. Huisdiereigenaren die hun huisdier vegetarisch of veganistisch voeren doen dit onder andere vanwege gezondheidszorgen, milieubehoud en vanuit ethische aspecten (Dodd, Cave, Adolphe, Shoveller, & Verbrugghe, 2019). Naast de verschillende trends zijn er tegenwoordig ook psychologen, tandartsen en crematies voor huisdieren. Vanuit het vermensen van huisdieren is '*personalisatie*' ontstaan, dit betekent op één individueel dier gericht. Huisdiereigenaren willen naast hun dieet ook hun levensstijl delen zoals bijvoorbeeld door verjaardagsfeesten voor het dier te geven (Petmonitor, 2019). Vermensen van huisdieren neemt ook met zich mee dat er huisdieren zijn die speciale juwelen en kostuums dragen. Sommige huisdiereigenaren noemen zichzelf '*mama*' of '*papa*' tegenover hun huisdier (Ridgway, Kukas-Kinney, Monroe, & Chamberlin, 2008). Iemand noemt zichzelf een kattenmoeder en vindt dat hij/zij een echte kattenmens is. In de media wordt aangegeven dat er tussen huisdiereigenaren, de zogenaamde honden- en kattenmensen, met regelmaat discussies zijn. Deze discussie gaat dan over wie van de twee meer superior-slimmer is en beter zorgt voor een huisdier of het gaat over wat het verschil is in persoonlijke eigenschappen tussen de twee groepen (Kamps, 2019). De benoemde trends in de huisdierensector zijn in de meeste gevallen gericht op zo goed mogelijk zorgen voor het huisdier, echter is dit niet altijd positief of negatief voor het welzijn van een huisdier. De trend vermenselijking van huisdieren is namelijk niet altijd bevorderlijk voor het welzijn (Berg, 2019).

1.1 Welzijn

Voor het welzijn van huisdieren in Nederland komt steeds meer aandacht, dit blijkt uit de maatschappelijke discussies. Dierenwelzijn is het voldoen aan de wensen en behoeften van het dier, zowel fysiek als mentaal. Welzijn is een toestand waarin een individu zich bevindt dat positief en negatief kan zijn, in relatie tot de omgeving (Broom, 1991). Wie in Nederland een huisdier heeft, is verplicht om daar goed voor te zorgen. Dit staat vast gelegd in de Wet Dieren. De Wet Dieren is raamwerk van regels over gehouden dieren en daaraan gerelateerde onderwerpen. Een onderwerp die is opgenomen in de Wet Dieren is dat een dier een intrinsieke waarde heeft en met respect behandeld dient te worden (Overheid, 2020). In het Besluit Houders van Dieren is gedetailleerder uitgelegd wat de regels betekenen (Rijksoverheid, z.d.). Aan de regels die opgenomen zijn in het besluit dient een huisdiereigenaar zich te houden (Overheid, 2018). Dit kan gedaan worden door het na leven van de vijf vrijheden van Brambell die tevens benoemd staan in de wet. De vijf vrijheden van Brambell geven richtlijnen hoe dieren gehouden moeten worden om te voldoen aan de wensen en behoeften van een dier (Farm animal welfare council, 1993). De vijf vrijheden zijn als volgt:

1. Dieren zijn vrij van honger en dorst
2. Dieren zijn vrij van ongemak
3. Dieren zijn vrij van pijn, verwondingen en ziekten
4. Dieren zijn vrij van angst en stress
5. Dieren zijn vrij om normaal gedrag te vertonen

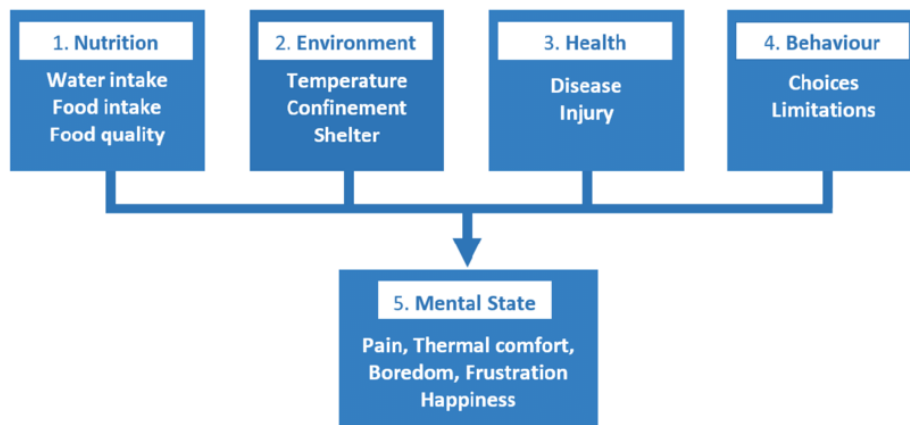
Dierenwelzijn kan gemeten worden, echter is dit een moeilijk proces. Het welzijn moet beoordeeld worden en daarbij komt regelmatig voor dat dit verkeerd gaat. Er zijn wetenschappelijk ontworpen methodieken om het dierenwelzijn te meten. Eén daarvan is Welfare Quality, geïmplementeerd om welzijnsproblemen te ontdekken en gebaseerd op vier hoofdgroepen: goede huisvesting, goede voeding, goede gezondheid en goed gedrag (Botreau , Veissier, & Penry, 2009). Per hoofdgroep zijn verschillende onderdelen die beoordeeld moeten worden. De score van de gehele beoordeling geeft aan wat het welzijnsniveau is van de dieren op het desbetreffende bedrijf. Een correcte en betrouwbare uitslag van dit meetsysteem vergt tijd en kennis (Botreau , Veissier, & Penry, 2009). Welfare Quality is opgebouwd vanuit de vijf vrijheden van Brambell en in grote lijnen gericht op landbouwhuisdieren. De vijf vrijheden zijn in 2006 verwerkt naar een positief perspectief (Ryan, et al., 2018).

Tegenwoordig wordt er meer de nadruk gelegd op het bevorderen van de positieve welzijn en de aandacht voor de beleving van het dier zelf. *'The Five Animal Welfare Needs'* is een aangepast vijf vrijheden richtlijn en gaat in op het positieve welzijn. De richtlijn van de vijf welzijnsbehoeften kan gebruikt worden voor alle dieren zijn relatief gemakkelijk te begrijpen en gebruiken. (Ryan, et al., 2018). De richtlijnen waar een huisdiereigenaar een huisdier van moet voorzien zijn:

1. De behoefte aan een duurzame omgeving
2. De behoefte aan een geschikte voeding
3. De behoefte om te leven in een huis alleen of samen met andere dieren
4. De behoefte om normale gedragspatronen te kunnen vertonen
5. De behoefte om te worden beschermd tegen pijn, lijden, letsel of ziekte

Professor Mellor heeft een model ontwikkeld om het gehele welzijn gemakkelijk en gestructureerd te beoordelen. Dit systeem heet *'The Five Domains Model'* (Mellor D. , 2017). Dit model is erop gericht om het positieve welzijn te bevorderen en het negatieve te minimaliseren, hetzelfde perspectief als de vijf welzijnsbehoeften. In figuur 1.1 zijn de vijf dimensies van het systeem van Mellor (2017) weergegeven. De eerste vier dimensies hebben invloed op de vijfde dimensie. In het systeem zijn zowel

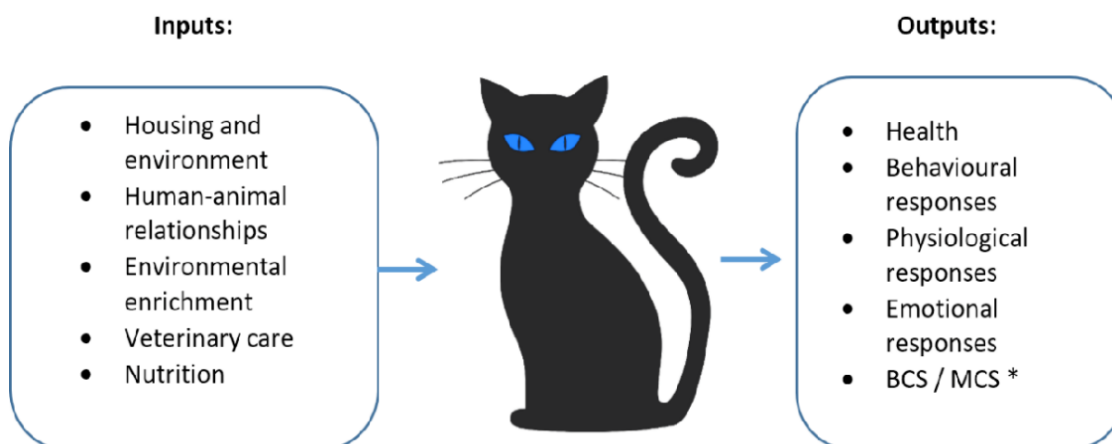
positieve als negatieve ervaringen opgenomen die de mentale staat van een dier kunnen beïnvloeden. In Bijlage I zijn de positieve en negatieve welzijnservaringen per dimensie bijgevoegd.

Figuur 1.1: The Five Domains Model van Professor Mellor (Mellor D. , 2017).

Het onderzoek van de Five Domain Model is na het publiceren voortgezet. In het vervolg onderzoek is in gegaan op de positieve en negatieve effecten van mens-dier interacties op het welzijn van dier. Er zijn verschillende situaties van mens-dier interacties in kaart gebracht die invloed kunnen hebben op het gedrag en welzijn van het dier. Het vierde dimensie is veranderd in *'Behaviour Interactions'* met als doel geselecteerde gedragingen te belonen. Dit kan het positieve welzijn verhogen (Mellor, et al., 2020). In bijlage II zijn de positieve en negatieve welzijnservaringen van de vierde dimensie bijgevoegd.

Om het welzijn van een huisdier te bepalen is de eerste stap erachter komen hoe een dier zich voelt in een bepaalde omgeving of situatie. Dieren ervaren verschillende negatieve en positieve emoties zoals pijn, verveling, frustratie, tevredenheid, blijdschap et cetera in bepaalde situaties. Deze ervaringen kunnen invloed hebben op hoe een dier reageert in een omgeving. Dieren reageren zeer direct op hun omgeving en deze reacties kunnen gemeten worden. De reacties kunnen fysiek en mentaal zijn. Met de uitkomsten van de metingen kan een indicatie gegeven worden over het welzijn van een dier. De reactie die een dier vertoont in een bepaalde situatie, kunnen worden gemeten met *'Input'* en *'Output'* meetinstrumenten (Ryan, et al., 2018). In figuur 1.2 zijn de meetinstrumenten van Ryan, et al (2018) weergegeven.

Figuur 1.2: Input en Output meetinstrumenten * BCS = Body Condition Score; MCS = Muscle Condition Score (Ryan, et al., 2018).

Dieren reageren mentaal en fysiologisch op veranderingen van de inputs. De reacties kunnen positief en negatief zijn. Een negatieve reactie kan resulteren in stress. Stress is niet per definitie slecht. Acute stress is bijvoorbeeld ook belangrijk bij het overleven. Op fysiologisch niveau wordt gezien bij stress dat bepaalde hormonen verhoogd zijn zoals cortisol en adrenaline. In het geval dat stress langer aanhoudt kan het chronische stress worden (Moberg & Mench, 2000). Huisdieren kunnen emotioneel reageren op negatieve stress. Chronische stress kan leiden tot stress gerelateerde ziekten, zowel mentaal als fysiek. Gewichtsverlies, meer lichaamsvet en minder spieren, een verminderd immuunsysteem, een verminderde vruchtbaarheid en een verminderde ontwikkeling kan gezien worden bij chronisch gestreste dieren. Stress kan ook gedragsproblemen of veranderingen die abnormaal zijn veroorzaken, de mentale reactie. Daarnaast kan pijn ook een mogelijke oorzaak zijn voor een verminderd welzijn (Amat, Camps, & Manteca, 2015). De negatieve reacties op de inputs resulteren in een slechte output (bijvoorbeeld stress met als mentale reactie gedragsproblemen) waardoor het dier een verminderd mentale welzijn heeft.

In Nederland komt regelmatig voor dat een huisdier een verminderd welzijn heeft met name door een gebrek aan kennis, verzorging en/of erfelijke aandoening (Dier&Recht, 2016). Een verminderd welzijn van een huisdier kan gezien worden door bijvoorbeeld gedragsproblemen of stress en stress gerelateerde ziekten (Rochlitz, 2007). Gedragsafwijkingen en erfelijke afwijkingen door bijvoorbeeld gebrek aan kennis en verkeerde verzorging zijn het meest benoemd in een inventarisatie naar welzijnsproblemen (Rothuizen & Hopster, 2007). Aan de wensen en behoeftes van huisdieren worden dus niet altijd voldaan, ondanks dat huisdiereigenaren het beste willen voor hun huisdier die gezien wordt als familie lid.

Huisdiereigenaren kunnen, zonder het te weten, ziekten veroorzaken bij hun huisdieren. In een onderzoek naar huidaandoeningen bij katten is naar voren gekomen dat de mogelijke oorzaak een verminderd welzijn is. Bij de katten die onderzocht werden bleek dat zij zichzelf overmatig verzorgen waardoor er trauma ontstaat (Titeux, Gilbert, Briand, & Cochet-Faivre, 2018). Het advies in dit onderzoek is dat de oorzaak van het probleem, een verminderd welzijn, aangepakt moet worden (Titeux, Gilbert, Briand, & Cochet-Faivre, 2018). Door onwetendheid van de katteneigenaren is als gevolg van een verslechterd welzijn een huidprobleem ontstaan bij de katten. Hetzelfde geldt bij hondeneigenaren waar ook door onwetendheid welzijnsproblemen optreden. De vijf meest voorkomende oorzaken van welzijnsproblemen bij honden zijn: verkeerd fokken, obesitas, verkeerd trainen of interpreteren van gedrag, honden aankleden met kleding, aankoop en afstand doen door impuls aankoop of honden alleen laten (Philpotts, Dillon, & Rooney, 2019). Een betere educatie van de huisdiereigenaren kan ervoor zorgen dat het welzijn verbeterd (Grigg & Kogan, 2019). Honden en katten hebben speciale behoeften, benadering en training nodig. Wanneer hier niet aan voldaan wordt kan het welzijn verminderen met bijvoorbeeld huidaandoeningen en gedragsproblemen als gevolg.

Honden en katten verschillen van elkaar op meerdere vlakken. Honden zijn namelijk groepsdieren en hebben beweging en geestelijke uitdaging nodig (Jensen, 2007). Een volwassen hond moet niet langer dan vier tot zes uur alleen zijn (LICG, z.d.). Katten zijn daarentegen solitaire dieren en hebben behoefte aan een eigen territorium met daarin voldoende bronnen zoals voedsel, water en krabmogelijkheden (Bradshaw, Casey, & Brown, 2012). Naast de verschillende behoeftes hebben honden en katten ook andere wensen in de omgang en opvoeding. Katten hebben behoefte aan geduld en beloningen. Bij straffen van een kat zal het bang worden of weglopen (Puts, 2019). Doordat honden groepsdieren zijn, niet solitair zoals katten zijn, zoeken zij bescherming in een groep (Jensen, 2007). Honden hebben een duidelijke leider nodig, waarmee activiteiten ondernomen worden. Er zijn verschillende methodes om een hond te trainen. Als het gaat om de manier waarop het beste getraind kan worden, is het advies dit te doen op een positieve manier (Hiby, Rooney, & Bradshaw, 2004). De levensstijl die een

huisdiereigenaar hanteert kan bepalen hoe er met een dier omgegaan wordt, bijvoorbeeld een sportief en ondernemend persoon gaat erop uit met een hond. De manier van leven kan dus positief of negatief invloed heb het welzijn van een huisdier.

1.2 Hondenmensen vs kattenmensen

Zowel honden als katten geven een eigenaar gezelschap, liefde en affectie. De emotionele connectie die een huisdiereigenaar heeft met zijn huisdier heeft invloed op hoeveel geld uitgegeven wordt aan het huisdier (Kirk, 2019). Daarnaast hebben huisdiereigenaren ook voorkeur voor honden of katten. De voorkeur heeft invloed op de aanschaf van een huisdier en kan wat zeggen over de persoonlijke eigenschappen van een huisdiereigenaar.

Huisdiereigenaren labelen zichzelf als honden- of kattenmens of beide op basis van voorkeur van huisdier. De voorkeur kan informatie geven over de persoonlijke eigenschappen van een persoon. Hondenmensen zijn dominanter en competitiever dan dat kattenmensen zijn (Alba & Haslam, 2015). De reden dat sociaal dominante mensen behoefte aan een hond als huisdier te hebben is omdat honden onderdanige dieren zijn (Alba & Haslam, 2015). Hondenmensen kunnen naast dominante en competitieve mensen beschreven worden als loyaal, direct, vriendelijk, trouw, behulpzaam en teamspelers (Long, 2006). Er zijn verschillende artikelen in de media waarin beschreven staat welke eigenschappen hondenmensen hebben en waarin die verschillen van kattenmensen. Kattenmensen worden beschreven als elegant, subtiel, onafhankelijk, intelligent, bedachtzaam en mysterieus (Long, 2006). Over het algemeen zijn katteneigenaren meer creatief dan hondeneigenaren, dit kan gezien worden als persoonlijkheid maar ook als levensstijl (Baragona, 2018). Op gebied van levensstijl verschillen honden- en kattenmensen ook van elkaar.

Het verschil zit voornamelijk in hoe actief en ondernemend iemand is. Hondenmensen zijn actiever en meer ondernemend dan kattenmensen (RTL Nieuws, 2016). Een levensstijl is de manier van hoe een individu of een groep leeft. Bij de kenmerkende manier van leven van individuen of groepen spelen activiteiten, interesses en opinies een belangrijke rol (Sathish & Rajamohan, 2012). De persoonlijke eigenschappen en levensstijl een individu worden ook wel de psychografische informatie van een persoon genoemd (Sathish & Rajamohan, 2012). In een artikel van RTL Nieuws staat beschreven dat het onderwerp honden- en kattenmensen al jaren een discussie is, dit geeft aan dat het mensen bezig houdt. Dit artikel stelt dat tijdens de jeugd van een individu bepaald wordt of diegene een honden- of kattenmens is, de voorkeur gaat meestal uit naar het dier waarmee diegene opgegroeid is (RTL Nieuws, 2016). Naast de artikelen in de media is er ook wetenschappelijk onderzoek gedaan over de persoonlijkheden van honden- en kattenmensen (Metro, 2020).

Om het onderzoek naar de persoonlijkheden zo efficiënt mogelijk te doen wordt in de human psychologie gebruik gemaakt van een model '*Big Five Dimensions*'. In de studie van Gosling, Sandy, Potter (2010) werd ingezoomd op honden- en kattenmensen en daaruit bleek dat dat honden- en kattenmensen op bepaalde kenmerken van elkaar verschillen (Gosling, Sandy, & Potter, 2010).

1.3 Big Five Dimensions

De '*Big Five Dimensions*' is een model waarin persoonlijkheden van mensen gestructureerd onderverdeeld zijn in vijf kernmerken. Met dit model is het mogelijk het karakter van een individu in grote lijnen te beschrijven (McCrae & John, 1992). De huidige theorie van de Big Five is het eind resultaat van jarenlang onderzoek door verschillende psychologen. Uiteindelijk zijn de dimensions van de Big Five die tegenwoordig gebruikt worden: extraversie, vriendelijkheid, zorgvuldigheid, neuroticisme en openheid (Barrick & Mount, 1991). In tabel 1.1 zijn de dimensions van de Big Five beschreven.

Per dimensie kan hoog of laag gescoord worden, de uitkomst van de score kan niet als 'goed' of 'fout' geclassificeerd worden. Doormiddel van een test met vragenlijst worden de scores per dimensie bepaald (IPIP, z.d.). Persoonlijkheid kan veranderen bij het ouder worden en is om deze reden niet stabiel (John, Gosling, Potter, & Soto, 2011). Echter, zijn de persoonlijkheidstrekken al vanaf de geboorte aanwezig, deze liggen vast in het DNA. Tot de 30ste levensjaar ontwikkelt de persoonlijkheid van een individu onder invloed van deze genen. Hierna is de persoonlijkheid grotendeels stabiel (McCrae & Costa, 1982). Ondanks dat persoonlijkheid in het DNA vast ligt, is het gedrag dat gemeten wordt door de omgeving beïnvloedbaar (McCrae, et al., 2000). Persoonlijkheid kan onder invloed van grote levensgebeurtenissen, bijvoorbeeld reizen of bij de geboorte van een kind, veranderen (Zimmermann & Neyer, 2013).

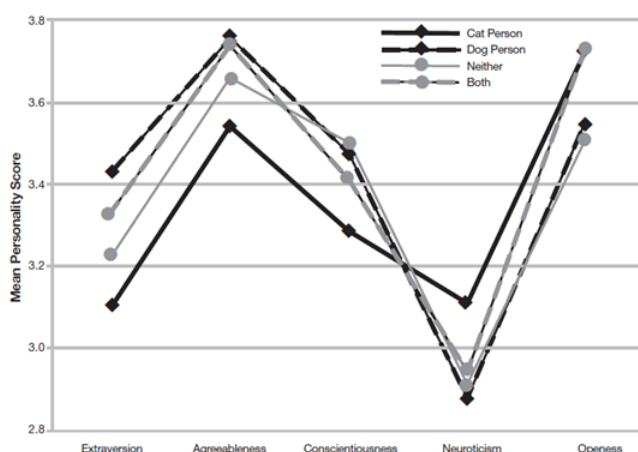
Tabel 1.1: de vijf persoonlijkheidskenmerken / de Big Five (Pervin, John, & Srivastava, 1995).

Persoonlijkheidskenmerk	Omschrijving
Extraversie	Deze dimensie geeft aan hoe een individu omgaat met anderen, de mate waarin een persoon actief en gestimuleerd is wanneer hij in gezelschap is van anderen. Extraverte personen zijn sociaal, spraakzaam, mensgericht, vrolijk en aanhankelijk. Het tegenovergestelde van extraversie is introversie. Introverte personen, een individu die laag scoort op extraversie, zijn terughoudend, nuchter, stil, teruggetrokken en behoedzaam.
Vriendelijkheid	Deze dimensie geeft aan in hoeverre een individu zijn belang van een andere boven zijn eigen stelt. De gerichtheid op een ander. Vriendelijke personen zijn sterk meegaand, meelevend, attent, niet wraakzuchtig en behulpzaam. Het tegenover van vriendelijkheid, ook wel altruïsme genoemd, is egoïsme. Egoïstische personen zijn vaak cynisch, onbeschoft, achterdochtig, competitief, wraakzuchtig, meedogenloos, prikkelbaar en manipulatief.
Zorgvuldigheid	Deze dimensie geeft aan in hoeverre een individu geordend, doelgericht is en motivatie of doorzettingsvermogen heeft. Een persoon hoog scoort op zorgvuldig is vaak geordend, hardwerkend, punctueel, ambitieus en volhardend. Het tegenovergestelde van zorgvuldigheid, ook wel consciëntieusheid genoemd, is laksheid. Iemand die laag scoort op zorgvuldigheid en dus laks is komen vaak over als informeel, lui, onzorgvuldig en ongedisciplineerd.
Neuroticisme	Deze dimensie geeft aan of een individu neigt tot psychologische klachten, onrealistische ideeën, overmatig piekeren of angst. Personen die hoog scoren op neuroticisme zijn vaak bezorgd, nerveus, emotioneel, onzeker en hebben vaker last van depressies, stress, angst en schuldgevoelens. Het tegenovergestelde van neuroticisme is emotioneel stabiel. Personen die laag scoren op neuroticisme en dus emotioneel stabiel zijn ontspannen, niet emotioneel, veerkrachtig, hebben zelfvertrouwen en minder gevoelig voor stress.
Openheid	Deze dimensie geeft aan in hoeverre een individu open is en opzoek gaat naar nieuwe ervaringen. Staat open voor onbekende situaties. Een open persoon is vaak nieuwsgierig, creatief, origineel, fantasierijk en geïnteresseerd. Het tegenovergestelde van openheid is geslotenheid. Gesloten personen zijn vaak conventioneel, pragmatisch, realistisch en hebben weinig interesse.

Het model van de persoonlijkheidskenmerken van de Big Five kan met verschillende doeleinden gebruikt worden. Het model wordt vooral gebruikt als basis bij het selecteren van personeel en studie keuzes. Dus het wordt veelal gebruikt in het bedrijfsleven en in een team of op afdelingen. Dit wordt gedaan bijvoorbeeld om conflicten te voorkomen door vooraf inzicht te krijgen in de kenmerken van een persoon en te voorspellen hoe iemand kan reageren (Weijers, z.d.). Het model kan daarnaast ook gebruikt worden bij het bepalen of iemand de juiste kenmerken heeft om een bedrijf te leiden (Antoncic, Kregar, Singh, & DeNoble, 2013). Het model is ook gebruikt bij verschillende onderzoeken naar persoonlijkheden van honden- en kattenmensen.

Uit onderzoek, met voornamelijk Amerikaanse deelnemers, is gebleken dat honden- en kattenmensen op alle dimensie van elkaar verschillen (Gosling, Sandy, & Potter, 2010). In het onderzoek van Gosling, Sandy en Potter (2010) is gebleken dat hondenmensen meer extravert zijn en hoger scoren de vriendelijkheid en zorgvuldigheid dimensie. Kattenmensen scoorden hoger op de dimensies openheid en neuroticisme. In figuur 1.3 zijn de resultaten van het onderzoek weergegeven. Een ander onderzoek bevestigt de verschillen in de dimensies extraversie, vriendelijkheid, openheid en neuroticisme. Echter, bij de dimensie zorgvuldigheid is geen verschil gevonden tussen honden- en kattenmensen in tegenstelling tot het onderzoek van Gosling, Sandy en Potter (2010) (Reevy & Delgado, 2014). Dit onderzoek is ook met deelnemers in Amerika gedaan.

Wanneer iemand zichzelf identificeert als honden- of kattenmens of beide kan dit de relatie tussen huisdier en eigenaar positief beïnvloeden. Iemand die zichzelf identificeert als niet honden of kattenmens heeft waarschijnlijk ook een minder goede band met zijn huisdier (Reevy & Delgado, 2014). De persoonlijkheidskenmerken neuroticisme en zorgvuldigheid kunnen mogelijk ook belangrijk zijn voor de relatie tussen huisdier en eigenaar. Het welzijn van een huisdier kan hierdoor positief beïnvloeden worden (Reevy & Delgado, 2014). Een hogere score op neuroticisme wordt geassocieerd met een hogere gehechtheid aan een huisdier. Dit kan ook gezien worden bij ouders richting hun kinderen, echter wordt het dan gezien als over-bezorgdheid. Huisdieren kunnen hiervan profiteren omdat zij afhankelijk zijn van mensen. Mensen die gehecht zijn aan hun huisdier op een bezorgde manier zien sneller veranderingen in het gedrag van hun huisdier. Het gedrag weerspiegelt het mentale welzijn van een huisdier, waarop in dit geval sneller op gereageerd zal worden (Reevy & Delgado, 2014).

Figuur 1.3: Onderzoeksresultaat Gosling, Sandy en Potter (2014) persoonlijkheidsprofiel van hondenmensen en kattenmensen (N = 4.565). Alle resultaten zijn significant ($p < 0,01$) (Gosling, Sandy, & Potter, 2010).

1.4 Onderzoeksvragen

In Nederland komt het regelmatig voor dat huisdieren een verminderd mentale welzijn hebben. Honden en katten kunnen een verminderd welzijn hebben door bijvoorbeeld een gebrek aan kennis en een slechte verzorging. Door een verminderd mentale welzijn kunnen gedragsproblemen ontwikkelen. In de meeste gevallen veroorzaken huisdiereigenaren dit zelf, zonder dat zij dit door hebben. Honden en katten hebben namelijk een speciale verzorging nodig, deze verzorging verschillen van elkaar op een aantal vlakken. Honden hebben bijvoorbeeld behoefte aan beweging en katten aan voldoende bronnen. De persoonlijke eigenschappen van een huisdiereigenaar (levensstijl en persoonlijkheden) kunnen invloed hebben op de verzorging van een huisdier. Om deze reden is het mogelijk dat deze persoonlijke eigenschappen positief of negatief invloed hebben op het welzijn van een huisdier. Persoonlijke eigenschappen, de levensstijl en karaktereigenschappen, vormen de psychografische informatie van een individu. Een hond heeft bijvoorbeeld meer baat bij een eigenaar die actief en ondernemend is. Huisdiereigenaren identificeren zichzelf ook regelmatig als een honden- of kattenmens. Er is onderzoek gedaan in Amerika of honden- en kattenmensen ook daadwerkelijk van elkaar verschillen. Uit dit onderzoek bleek dat honden- en kattenmensen op verschillende vlakken van de Big five dimensies van elkaar verschillen. Hondenmensen zijn meer extravert en scoren hoger op vriendelijkheid en zorgvuldigheid. Kattenmensen scoren hoger op neuroticisme en openheid.

Naast de verschillen tussen honden- en kattenmensen kunnen huisdieren profiteren van bepaalde eigenschappen van een huisdiereigenaren. Een neurotisch en zorgvuldig persoon merkt sneller gedragsveranderingen op en hiervan kan een huisdier profiteren doordat er eerder actie ondernomen kan worden. De huisdieren van deze eigenaren kunnen mogelijk een betere mentale welzijn hebben. Daarnaast hebben huisdiereigenaren die zichzelf als honden- en/of kattenmens kenmerken waarschijnlijk een betere band met hun huisdier. Jezelf identificeren als honden- en/of kattenmens kan de band met huisdieren positief beïnvloeden.

De verschillende onderzoeken naar persoonlijke eigenschappen van honden- en kattenmensen zijn in andere landen gedaan dan Nederland. In Nederland is het dus nog niet bekend of er een verschil tussen honden- en kattenmensen is en welke deze is. Daarnaast is het niet bekend wat de relatie is met persoonlijke eigenschappen en het mentale welzijn van de huisdieren van de eigenaren. Vanuit deze gedachte en kennis is de volgende hoofdvraag opgesteld.

De hoofdvraag van het onderzoek luidt: *‘Wat is de relatie tussen persoonlijke eigenschappen van honden- en kattenmensen en het mentale welzijn van hun huisdieren in Nederland?’*

Om de hoofdvraag te beantwoorden zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. Wanneer is iemand een hondenmens of een kattenmens?
2. Hoe zijn de Big Five dimensies van persoonlijkheid terug te vinden bij honden- en kattenmensen?
3. Hoe zijn verschillende levensstijlen terug te vinden bij honden- en kattenmensen?
4. Hoe beoordelen honden- en kattenmensen zelf het mentale welzijn van hun huisdieren?

1.5 Doelstelling

In het onderzoek zal naar voren komen op welke vlak honden- en kattenmensen van elkaar verschillen. Daarnaast zal bestudeerd worden wat de relatie is tussen de persoonlijk eigenschappen en het mentale welzijn van de huisdieren in Nederland. Met de resultaten van het onderzoek kan het welzijn van de Nederlandse huisdieren bevorderd worden. Ook zal naar voren komen hoe de Nederlandse huisdiereigenaar het welzijn van de huisdieren beoordeeld. Met het resultaat kan een advies uitgebracht worden aan de (toekomstige) Nederlandse huisdiereigenaren om op basis van eigen persoonlijkheidseigenschappen een huisdier wel of niet aan te schaffen. Op deze manier kan het welzijn van de huisdieren preventief verbeterd worden.

Doordat de Nederlandse maatschappij steeds bewuster bezig is met het welzijn van huisdieren is er steeds meer behoefte aan kennis. Dit onderzoek kan bijdragen aan de kennisontwikkeling van het vakgebied Human-Animal Interaction. De resultaten van het onderzoek dragen bij aan de kennisontwikkeling omdat bekend wordt wat de persoonlijke eigenschappen zijn van honden- en kattenmensen zijn en hoe het mentale welzijn van de huisdieren beoordeeld wordt. Met deze kennis is het mogelijk huisdiereigenaren onderbouwde educatie te geven over welke persoonlijke eigenschappen huisdiereigenaren kunnen hebben en welk effect die kan hebben op het welzijn van huisdier. Hierbij is een goed dierenwelzijn het einddoel.

2. Aanpak

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden zijn er vier deelvragen opgesteld. In dit hoofdstuk is de aanpak van het onderzoek beschreven. Hierin is het onderzoeksopzet, de data-verzameling en data-analyse opgenomen.

2.1 Onderzoeksopzet

Het onderzoek met de hoofdvraag naar de relatie tussen persoonlijke eigenschappen van honden- en kattenmensen en het mentale welzijn van hun huisdieren in Nederland is vooral een verkennend en explorerend onderzoek. Op basis van modellen en theorieën over humane persoonlijke eigenschappen en het beoordelen van welzijn van dieren is een Survey onderzoek gedaan waarbij de resultaten verzameld zijn middels een online enquête via Survey Monkey. De vragenlijst van de enquête heeft vooral vragen met meerkeuze antwoord opties. De vragenlijst is breed uitgezet om van een ruime populatie data te verzamelen en daarom is het een kwantitatief onderzoek. De enquête is middels sociale media kanalen en forums verspreid.

Deelvraag 1: Wanneer is iemand een hondenmens of een kattenmens?

Om de eerste deelvraag te beantwoorden is gebruik gemaakt van een literatuurvergelijking. Er zijn meerdere soortgelijke onderzoeken gedaan naar eigenschappen van honden- en kattenmensen. De soortgelijke wetenschappelijke onderzoeken zijn met elkaar vergeleken. De onderzoeken zijn allemaal gedaan om de persoonlijke eigenschappen te achterhalen van honden- en kattenmensen. Er is een tabel gemaakt met hoe en wanneer in de onderzoeken, van de literatuurvergelijking, iemand gedefinieerd wordt als honden- of kattenmens. De meest gebruikte methode van identificeren onderbouwt de methode van dit onderzoek en beantwoordt deelvraag één. Daarnaast zijn de respondenten gevraagd om zichzelf te identificeren als honden en/of kattenmens of geen van beide. Met het antwoord op deelvraag één zijn de begrippen honden- en kattenmens in de andere deelvragen meetbaar geworden.

Deelvraag 2: Hoe zijn de Big Five dimensies van persoonlijkheid terug te vinden bij honden- en kattenmensen?

Voor de tweede deelvraag is gebruik gemaakt van een bestaande en gevalideerde vragenlijst van de Big Five dimensies. Deze vragenlijst is verwerkt in de enquête voor dit onderzoek. De dimensies van de Big Five Persoonlijkheden zijn: extraversie, vriendelijkheid, zorgvuldigheid, neuroticisme en openheid. Deze dimensies zijn abstracte kenmerken. Met een vragen- en scorelijst verkregen via de openbare website van IPIP zijn de dimensies meetbare variabele geworden. IPIP is de officiële website voor psychologische onderzoeken en bevat verschillende items en schalen voor het toetsen van de persoonlijkheden van mensen. De vragen en scores van de Big Five die gebruikt worden van de IPIP-website zijn ontwikkeld door Goldberg (1992) (IPIP, z.d.). In bijlage III zijn de vragen van de Big Five dimensies weergegeven. Per vraag kunnen vijf antwoorden gegeven worden namelijk: helemaal niet mee eens, niet mee eens, neutraal, mee eens, helemaal mee eens. Elke vraag hoort bij een dimensie en alle dimensies hebben cijfers gekregen. 1 = extravert, 2 = vriendelijkheid, 3 = zorgvuldigheid, 4 = neuroticisme en 5 = openheid. De vragen zijn met een + of een - gekeyed en dit geeft aan welke waardes de antwoorden van de vragen hebben voor de dimensie. In bijlage III staan de waardes die de antwoorden per vraag kunnen scoren weergegeven.

Elk ingevulde vragenlijst krijgt per dimensie een score en dit geeft aan welke karaktereigenschappen de respondent heeft. Deze score is gekoppeld aan de term honden- en kattenmens. Van de scores van de ingevulde vragenlijst zijn gemiddeldes gemaakt van honden- en kattenmensen in Nederland. Deze

gemiddeldes zijn naast elkaar neergelegd om te kijken welke dimensies overheersen en wat het verschil is tussen honden- en kattenmensen.

Deelvraag 3: Hoe zijn verschillende levensstijlen terug te vinden bij honden- en kattenmensen?

Voor het beantwoorden van de derde deelvraag zijn vragen over levensstijlen opgenomen in de enquête. Het abstracte kenmerk levensstijl is de manier waarop een individu zijn leven invult. Bepaalde activiteiten, interesses en opinies spelen hierbij een belangrijke rol. De begrippen interesses, activiteiten en opinies kunnen gezien worden als de indicatoren voor het abstracte kenmerk levensstijl doordat deze begrippen te meten zijn. Om er achter te komen welke levensstijl een honden- of kattenmens hanteert, is geen vaste onderzoeksmethode. In een marketingonderzoek naar gedrag en levensstijlen is een lijst gemaakt met variabele om de activiteiten, interesses en opinies te meten van een persoon (Sathish & Rajamohan, 2012). Om het kenmerk levensstijl te concretiseren zijn de volgende onderwerpen in dit onderzoek, afkomstig van het onderzoek van Santish en Rajamohan (2012), uitgelicht: koken en eten, lichaamsverzorging, klimaat, politiek, welzijn, sport, vakantie, reizen, religie, films en series en natuur. Deze onderwerpen zijn psychografische thema's waar een persoon zich mee bezig kan houden (Sathish & Rajamohan, 2012). Daarnaast zijn er ook demografische variabele die meten hoe een individu zijn leven invult die toegevoegd zijn aan de enquête.

Deelvraag 4: Hoe beoordelen honden- en kattenmensen het mentale welzijn van hun huisdieren?

Voor de vierde deelvraag is gebruik gemaakt van een bestaande en gevalideerde vragenlijst over de gedragingen van huisdieren. Het mentale welzijn is een vrij complex begrip en moeilijk te meten. Voor een goed dierenwelzijn moet worden zorg gedragen dat er wordt voldaan aan de wensen en behoeften van het dier, zowel fysiek als mentaal. Welzijn is een groot begrip en niet eenvoudig te meten, daarom is voor dit onderzoek gefocust op het mentale welzijn. Het mentale welzijn uit zich met name in gedrag. Huisdieren vertonen bepaald gedrag (probleem gedrag en normaal gedrag) dat een uiting is van het welbevinden en in hoeverre het dier ongemak ervaart door de manier van huisvesten, voeding, verzorging of gezondheidsproblemen (Mellor, 2017; 2020). Een deel van het mentale welzijn van de huisdieren is in kaart gebracht door huisdiereigenaren vragen over het gedrag van hun huisdier in specifieke situaties te laten beantwoorden. Hiervoor is gebruik gemaakt van een aantal vragen uit een bestaande en gevalideerde vragenlijst. De vragen zijn van C-BARQ, dit is een methode om het gedrag van een hond te evalueren (PennVet, 2020). De antwoorden op de vragen over het gedrag van de huisdieren zullen een indicatie geven over het mentale welzijn van de huisdieren.

2.2 Data-verzameling

De antwoorden van de respondenten zijn verzameld met het programma Survey Monkey. De vragenlijst van de enquête is toegevoegd in bijlage IV 'enquête'. In tabel 2.1 is een overzicht gemaakt van welke enquête vragen bij welke deelvragen horen.

Tabel 2.1: Enquête vragen horende bij de deelvragen

Deelvraag	Enquête vragen
Deelvraag twee	1 t/m 14
Deelvraag drie	1, 15, 16, en 22
Deel vraag vier	18 t/m 21

De vragen zijn onder de Nederlandse honden- en katteneigenaren verspreid. Er is gebruik gemaakt van een aselechte steekproef om een nauwkeurige voorspelling te maken van de populatie (de Nederlandse huisdiereigenaren). Omdat het onderzoek gericht is op honden- en kattenmensen is de populatie genomen van de huishoudens waarbij een hond, een kat leeft of allebei leeft.

De populatie (onderzoekseenheid) is 2,6 miljoen. Voor een betrouwbare steekproef met een betrouwbaarheidsniveau van 95 procent zouden minimaal 385 respondenten nodig zijn voor het onderzoek (Steekproefcalculator, z.d.). De enquête is via internet en sociale media verspreid. Van alle Nederlanders maakt 96 procent gebruik van sociale media (Oosterveer, 2020). Om deze reden is de enquête via sociale media pagina's (Facebook, Instagram, en LinkedIn) en forums verspreid. Op de sociale media pagina's is de enquête op verschillende plekken uitgezet. Bijvoorbeeld in gemeente-, dieren- en ouderengroepen. De enquête is door verschillende mensen en organisaties gedeeld, onder andere de Huisdieren App en de LICG.

Er is een risico dat respondenten een slechte zelfkennis hebben en dat dit kan samen met sociaal wenselijke antwoorden een negatieve invloed hebben op de validiteit van het onderzoek. Deze risico's zijn opgelost door in de vragenlijst op meerdere plekken uit te leggen dat het niet mogelijk is om fout te antwoorden. Alle antwoorden op de vragenlijst zijn goed en anoniem. Hiermee is de kans op eerlijke respondenten zo groot mogelijk gemaakt. De enquête is getest met verschillende proefpersonen en de fouten zijn eruit gehaald. Daarnaast zoals eerder beschreven is de enquête grotendeels opgebouwd vanuit bestaande en gevalideerde vragen om een zo betrouwbaar mogelijk resultaat te krijgen.

2.3 Data-analyse

SPSS is het programma dat is gebruikt om de data te analyseren. In dit programma zijn de gegevens geïmporteerd vanuit Survey Monkey. Deelvraag twee is beantwoord met de verkregen data van de respondenten over de karaktereigenschappen. Met de antwoorden op de vragen van de Big Five en de score berekeningen hiervan zijn per dimensie gemiddeldes ontstaan. De dimensies van de Big Five zijn de variabelen van deelvraag twee. Met de gemiddeldes van de dimensies is met een ongepaarde t-toets een berekening gemaakt of het verschil berust op een toeval. Omdat de deelvraag een verschil moet aantonen is er gebruikt gemaakt van een tweezijdige toetsing.

Deelvraag drie is beantwoord met '*levensstijl*' data die is verkregen over de activiteiten, interesses en opinies van de respondenten. Met deze data is een clusteranalyse gedaan. Een clusteranalyse wordt gebruikt om patronen te gedetecteerd in verkregen data. De individuele respondenten zijn in groepen geplaatst en gesegmenteerd. De variabelen gebruikt in de clusteranalyse zijn: koken en eten, lichaamsverzorging, klimaat, politiek, welzijn, sport, vakantie en reizen, religie, films, series, natuur en beweging. Met behulp van een ANOVA toets is een berekening gemaakt of het verschil tussen de clusters berusten op een toeval. Na de clusteranalyse is het aantal honden- of kattenmensen per cluster geteld.

Deelvraag vier is beantwoord met de data die verkregen is over het mentale welzijn van de huisdieren van de respondenten. De respondenten hebben verschillende vragen beantwoord over mogelijke gedragingen die bij hun huisdieren kunnen voorkomen. Met de antwoorden per vraag zijn gemiddeldes gemaakt van honden- en/of kattenmensen en geen van beide. De gemiddeldes van de groepen honden- en kattenmensen zijn met een tweezijdige ongepaarde t-toets getoetst om te zien of het verschil berust op een toeval.

3. Resultaten

Voor het onderzoek naar de relatie tussen de eigenschappen van honden- en kattenmensen en het mentale welzijn van de huisdieren in Nederland is een literatuurvergelijking en een Survey onderzoek gedaan. De resultaten voor deelvraag één zijn gevonden met de literatuurvergelijking. De resultaten voor deelvraag twee, drie en vier zijn gevonden middels een online enquête.

3.1 Literatuur onderzoek

Om te bepalen hoe honden- of kattenmensen geïdentificeerd worden zijn er drie verschillende onderzoeken met elkaar vergeleken. De onderzoeken die met elkaar vergeleken zijn gaan over hetzelfde onderwerp namelijk, de verschillen tussen de eigenschappen van honden- en kattenmensen. In deze onderzoeken is gekeken naar hoe de honden- en kattenmensen geïdentificeerd zijn en hoe bepaald kan worden wie een honden- of kattenmens is. In tabel 3.1 zijn methodes van het identificeren van honden- en kattenmensen van de drie wetenschappelijke onderzoeken beschreven.

Tabel 3.1: Methodes identificeren honden- en kattenmensen eerdere onderzoeken

Onderzoeken	Auteurs	Methodes	Hoe gemeten
Personalities of Self-Identified 'Dog People' and 'Cat People'. 2010	S. D. Gosling, C. J. Sandy en J. Potter	Respondenten identificeerden zichzelf als honden- en/of kattenmens of geen van beide	Met één vraag of de respondent zichzelf ziet als honden- en/of kattenmens of geen van beide
Are Emotionally Attached Companion Animal Caregivers Conscientious and Neurotic? Factors That Affect the Human – Companion Animal Relationship. 2014	G. M. Reevy en M. M. Delgado	Respondenten identificeerden zichzelf als honden- en/of kattenmens of geen van beide	Met welk huisdier de favoriete is, verdere vragen over het huisdier en of de respondent zichzelf ziet als honden- en/of kattenmens of geen van beide
Dog People and Cat People Differ on Dominance-Related Traits. 2015	B. Alba en N. Haslam	Respondenten identificeerden zichzelf als honden- en/of kattenmens of geen van beide	Met één vraag of de respondent zichzelf ziet als honden- en/of kattenmens of geen van beide

De methode die gebruikt is bij het onderzoek van Gosling, Sandy en Potter (2010) om de persoonlijkheden van honden- en kattenmensen van elkaar te onderscheiden is de Big Five. In het onderzoek is ervoor gekozen om een onderzoeksgroep te gebruiken die bestaat uit respondenten die mee gedaan hebben aan het Gosling-Potter Internet Personality Project. De respondenten kregen via een online enquête de mogelijkheid zichzelf te identificeren als honden en/of kattenmens of geen van beide. Alleen de respondenten die deze vraag ingevuld hebben deden mee aan het onderzoek van Gosling, Sandy en Potter (2010).

In een ander onderzoek naar de persoonlijkheden van huisdiereigenaren is opnieuw gebruik gemaakt van de Big Five (Reevy & Delgado, 2014). Dit onderzoek was alleen huisdier en huisdiereigenaar gerelateerd, dit wisten de respondenten vooraf. In het onderzoek van Reevy en Delgado (2014) kregen huisdiereigenaren via een online enquête de vraag welk dier hun favoriete huisdier is. Er kon gekozen worden tussen hond, kat of een ander diersoort. Daarnaast werd gevraagd of het huisdier binnen en/of buiten leeft. Verder werden er vragen gesteld over hoelang de respondenten het dier bezitten en of hij/zij de hoofdverzorger is. De vragen van LAPS, een onderzoek naar de gehechtheid aan huisdieren (Johnson, Garrity, & Stallones, 1992), zijn ook in het onderzoek gevraagd. De respondent is uiteindelijk gevraagd of hij/zij zichzelf ziet als honden- en/of kattenmens of geen van beide (Reevy & Delgado, 2014).

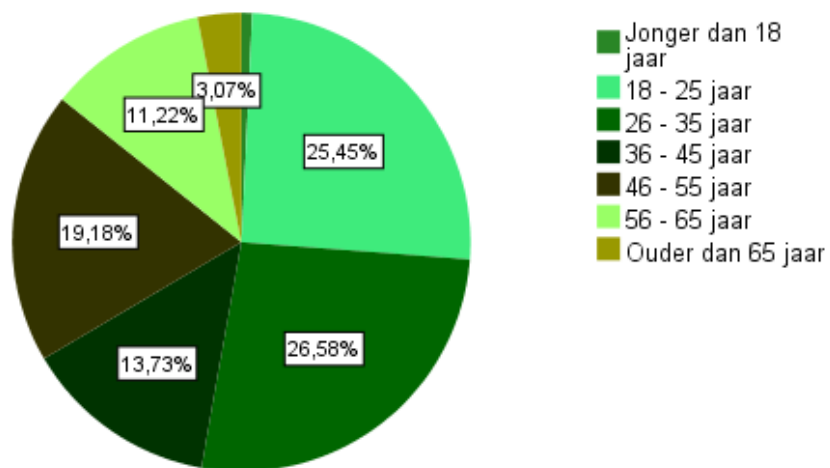
Bij het onderzoek van Alba en Haslam (2015) kregen de huisdiereigenaren ook via een online enquête de vragen voorgelegd. Van het onderzoek van Gosling, Sandy en Potter (2010) was de vraag overgenomen over huisdier voorkeur. De respondenten kregen de mogelijkheid zichzelf te identificeren als honden- en/of kattenmens of geen van beide. Er was één keuze mogelijk en het was niet nodig op dat moment een huisdier in het bezit te hebben (Alba & Haslam, 2015). De onderzoeken van Gosling, Sandy en Potter (2010) en Reevy en Delgado (2014) gebruikten de Big Five persoonlijkheid dimensies als model. In het onderzoek van Alba en Haslam (2015) is gebruik gemaakt van een ander model, namelijk oriëntatie op sociale dominantie (SDO) (Alba & Haslam, 2015). Bij SDO worden er verschillende uitspraken of uitdrukkingen voor eigenschappen bij deelnemers voorgelegd. Bij de uitspraken en uitdrukkingen kan er zeer positief tot zeer negatief gekozen worden (Pratto, Sidanius, Stallworth, & Malle, 1994).

3.2 Enquête onderzoek

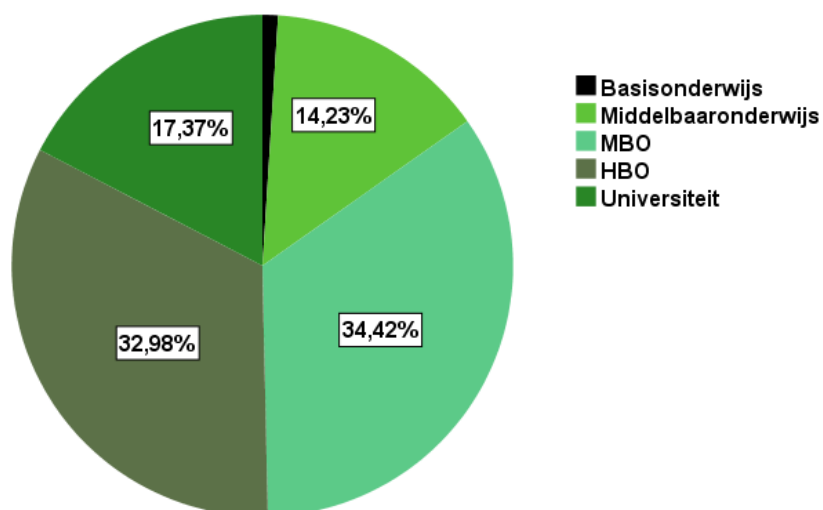
Voor het onderzoek waren honden- en katteneigenaren de doelgroep. Iedereen kon de enquête invullen, ook als je op dat moment geen hond of kat in het bezit had. De vragen over het mentale welzijn van huisdieren kon alleen ingevuld worden door mensen die aangaven één of meerdere honden of katten te bezitten. De enquête is verspreid op sociale media (Facebook, Instagram, LinkedIn) en op twee forums voor honden en katten. Op Facebook is de enquête in verschillende Facebookgroepen geplaatst en gedeeld. Daarnaast is de enquête door andere organisaties (Vitaux, de Huisdierenapp en LICG) verspreid. De enquête is verspreid en ingevuld tussen donderdag 5 november 2020 en vrijdag 13 november 2020.

3.2.1 Algemeen enquête respondenten

In totaal zijn er 1595 respondenten verzameld met de online enquête. Voor een representatieve steekproef is vooraf berekend dat het aantal respondenten minimaal 385 moest zijn. Van de respondenten was 96 procent vrouw, 3,6 procent man en 0,4 procent overige. In figuur 3.1 is te zien dat meer dan de helft van de respondenten 18 tot 35 jaar is. In figuur 3.2 is te zien dat meer dan de helft van de respondenten MBO of HBO geschoold is.

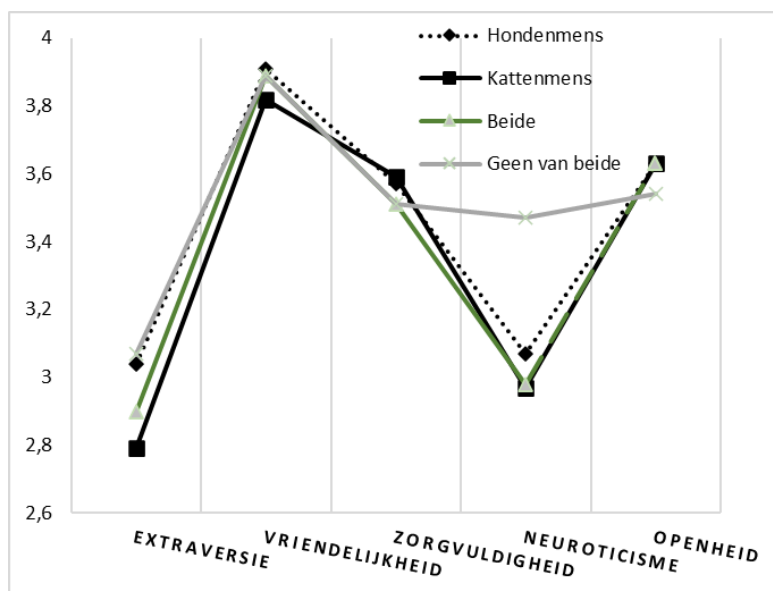
Figuur 3.1: Leeftijden respondenten. N= 1595.

Figuur 3.2: Hoogst voltooide opleiding respondenten. N= 1595.

3.2.3 Honden- en kattenmensen Big Five

De respondenten hebben de keuze gekregen om zichzelf te identificeren als honden- en/of kattenmens of geen van beide. Daarnaast is aan de respondenten gevraagd om stellingen van de Big Five te beantwoorden met 'helemaal mee eens' tot 'helemaal niet mee eens'. De stellingen behoren tot bepaalde dimensies. Per vraag zijn punten gescoord en toegekend aan de dimensies. De som van de punten per dimensie geeft aan hoe hoog er gescoord is op een dimensie. Van de groepen respondenten honden- en kattenmensen, beide of geen van beide is een gemiddelde berekend per dimensie. Op een dimensie kon maximaal 50 gescoord worden en minimaal 10, waarbij 50 hoog en 10 laag is. Voor figuur 3.3 zijn de gemiddeldes op de dimensies van alle groepen gedeeld door 10. Er is gebruik gemaakt van een lijn diagram omdat dit ook gedaan is in het onderzoek van Gosling, Sandy en potter (2010) en de figuren met elkaar vergeleken kunnen worden. Hondenmensen scoorden gemiddeld 3,0 op extraversie, 3,9 op vriendelijkheid, 3,6 op zorgvuldigheid, 3,07 op neuroticisme en 3,6 op openheid. Kattenmensen scoorden gemiddeld 2,8 op extraversie, 3,8 op vriendelijkheid, 3,6 op zorgvuldigheid, 3,0 op neuroticisme en 3,6 op openheid. Van alle respondenten gaven 490 aan dat zij zichzelf zien als hondenmens, 404 als kattenmens, 694 als honden- en kattenmens en 7 als geen van beide.

Figuur 3.3: Honden- en/of kattenmensen of geen van beide scores op de Big Five dimensies. $N = 1595$. Extraversie ($p = 0,001$), vriendelijkheid ($p = 0,009$) en neuroticisme ($p = 0,029$) verschillen significant. Zorgvuldigheid en openheid verschillen niet significant.

Er is gebruik gemaakt van een ongepaarde tweezijdige t-toets om te toetsen of de verschillen tussen de groepen per dimensie berusten op een toeval. De gemiddeldes (M) die in de toets gebruikt zijn, zijn de uitslagen van de enquête. In figuur 3.3 zijn de gemiddeldes (M) gedeeld door 10, in de t-toets is dit niet gedaan. Een t-toets (Bijlage V) geeft aan of de verschillen in gemiddeldes (M), bij de dimensies, tussen de honden- en kattenmensen significant zijn. Er is een significant verschil gevonden bij drie dimensies. Bij de dimensie extraversie is er een significant ($t(892) = 7,796$, $p = 0,001$) verschil tussen hondenmensen ($M = 30,4 \pm 7,75$) en kattenmensen ($M = 27,9 \pm 7,4$). Hierbij scoren hondenmensen hoger in vergelijking met kattenmensen. Bij de dimensie vriendelijkheid is er een significant verschil ($t(892) = 2,633$, $p = 0,009$) tussen hondenmensen ($M = 39,1 \pm 4,82$) en kattenmensen ($M = 38,23 \pm 5,02$). Hierbij scoren hondenmensen hoger in vergelijking met kattenmensen. Bij de dimensie zorgvuldigheid is er geen significant verschil ($t(892) = -0,492$, $p = 0,623$) tussen hondenmensen ($M = 35,73 \pm 5,47$) en kattenmensen ($M = 35,91 \pm 5,38$). Bij de dimensie neuroticisme is er een significant

verschil ($t(892) = 2,189, p = 0,029$) tussen hondenmensen ($M = 30,76 \pm 6,91$) en kattenmensen ($M = 29,7 \pm 7,42$). Hierbij scoren hondenmensen hoger in vergelijking met kattenmensen. Bij de dimensie openheid is er geen significant verschil ($t(892) = -0,106, p = 0,915$) tussen hondenmensen ($M = 36,28 \pm 4,85$) en kattenmensen ($M = 36,28 \pm 5,15$).

3.2.4 Levensstijl honden- en kattenmensen

Om te bepalen wat de levensstijlen zijn van honden- en kattenmensen, zijn hierover vragen opgenomen in de enquête. Een levensstijl is een manier van leven van een individu en bepaalde activiteiten, interesses en opinies spelen hierbij een belangrijke rol (Sathish & Rajamohan, 2012). In de enquête zijn er verschillende onderwerpen voorgelegd waarop aangegeven kon worden of hier interesse in is. De onderwerpen geven een indicatie over de levensstijl van een individu en zijn afkomstig van het onderzoek van Santish en Rajamohan (2012). De onderwerpen die voorgelegd zijn: koken en eten, lichaamsverzorging, klimaat, politiek, welzijn, sport, vakantie, reizen, religie, film, serie en natuur. Per onderwerp kon van zeer geïnteresseerd (waarde 5 en ++) tot helemaal niet geïnteresseerd (waarde 1 en --) gescoord worden. Daarnaast is gevraagd aan de respondenten hoeveel zij bewegen per dag. Om te onderzoeken of respondenten in te delen zijn in groepen met vergelijkbare waarden voor levensstijl is een clusteranalyse uitgevoerd. In de clusteranalyse zijn de antwoorden van de respondenten op de eerder benoemde onderwerpen en de beweging per dag van de respondenten meegenomen. Met de clusteranalyse (Bijlage VI) konden drie clusters worden gevormd. De clusters zijn in tabel 3.2 en 3.4 verwerkt met daarbij in tabel 3.3 de betekenissen van de waardes. Met een ANOVA toets is onderzocht of de clusters op alle onderwerpen ook echt significant van elkaar verschilden. Dat bleek zo te zijn ($p = 0,001$). In bijlage VI is de ANOVA toets bijgevoegd.

Tabel 3.2: clusters levensstijlen verschillen significant ($p = 0,001$). N = 1595.

	Cluster 1	Cluster 2	Cluster 3
Koken en eten	+/-	+	+
Lichaamsverzorging	+/-	-	-
Klimaat	+/-	+	+
Politiek	+/-	+/-	+/-
Welzijn	+	+	+
Sport	+/-	+	+/-
Vakantie en reizen	+/-	+	+
Religie	-	-	-
Film en serie	+	+	+
Natuur	+	++	+
Beweging per dag	Meer dan een uur per dag	Meer dan een uur per dag	Een half uur per dag
Hondenmensen	29%	51,4%	19,6%
Kattenmensen	20,5%	33,4%	46%
Beide	26,1%	44,8%	29,1%
Geen van beide	14,3%	57,1%	28,6%

Tabel 3.3: Betekenissen waardes tabel 3.2

++	Zeer geïnteresseerd
+	Geïnteresseerd
+/-	Neutraal
-	Niet Geïnteresseerd
--	Helemaal niet geïnteresseerd

Beschrijving respondenten cluster 1

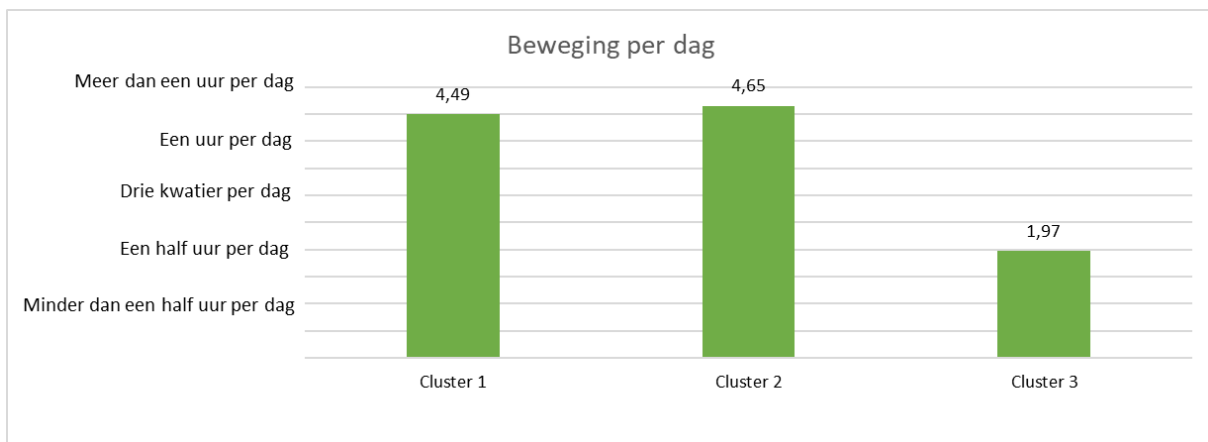
De respondenten die ingedeeld zijn in cluster één zijn vooral mensen die zich niet bezig houden met de onderwerpen koken, eten, lichaamsverzorging, klimaat, sport en vakantie en reizen. Deze mensen zijn wel geïnteresseerd in hun eigen welzijn, maar minder in religie. Daarnaast kijken de mensen in cluster één graag naar films en series en zijn geïnteresseerd in de natuur. Figuur 3.4 laat zien dat de mensen in cluster één per dag is meer dan een uur bewegen.

Beschrijving respondenten cluster 2

De respondenten die ingedeeld zijn in cluster twee bewegen meer dan een uur per dag en zijn geïnteresseerd in sport. Daarnaast zijn de mensen gek op de natuur. Met de politiek houden mensen in cluster twee zich niet bezig. In lichaamsverzorging en religie hebben de mensen minder of geen interesse. In de onderwerpen koken, eten, klimaat, welzijn, sport, vakantie, reizen, film en serie zijn de mensen in cluster twee wel geïnteresseerd.

Beschrijving respondenten cluster 3

De respondenten die ingedeeld zijn in cluster drie bewegen maar een half uur per dag en houden zich niet bezig met sport. In de natuur zijn de mensen wel geïnteresseerd, maar zijn hier niet gek op. In de onderwerpen koken, eten, klimaat, welzijn, vakantie, reizen, film en serie zijn de mensen in cluster drie ook geïnteresseerd net als de mensen in cluster twee. De mensen hebben geen of minder interesse in lichaamsverzorging, religie of politiek.

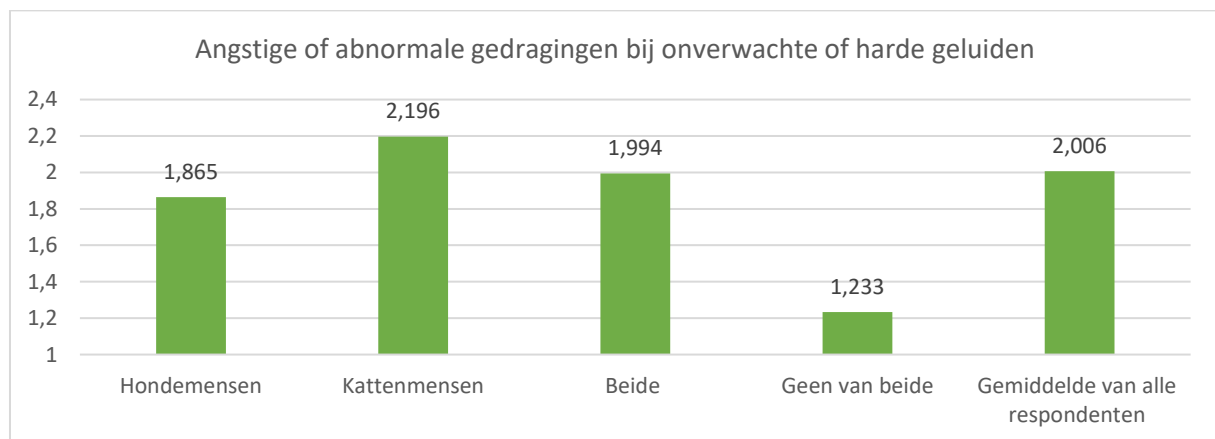
Figuur 3.4: Beweging per dag per cluster verschillen significant ($p = 0,001$). $N = 1595$.

De meeste hondenmensen zijn ingedeeld in cluster twee, namelijk 51,4 procent. De andere hondenmensen zijn in cluster één (29%) en cluster drie (19,6%) ingedeeld. De meeste kattenmensen zijn ingedeeld in cluster drie, namelijk 46 procent. De andere kattenmensen zijn in cluster één (20,5%) en twee (33,4%) ingedeeld. Van de groep respondenten die zichzelf zowel honden- als kattenmens vinden zijn de meeste ingedeeld in cluster twee, namelijk 44,8 procent. Van de groep respondenten die aangaf zichzelf geen van beide te vinden zijn de meeste ingedeeld in cluster twee, namelijk 57,1 procent.

3.2.5 Mentale welzijn huisdieren

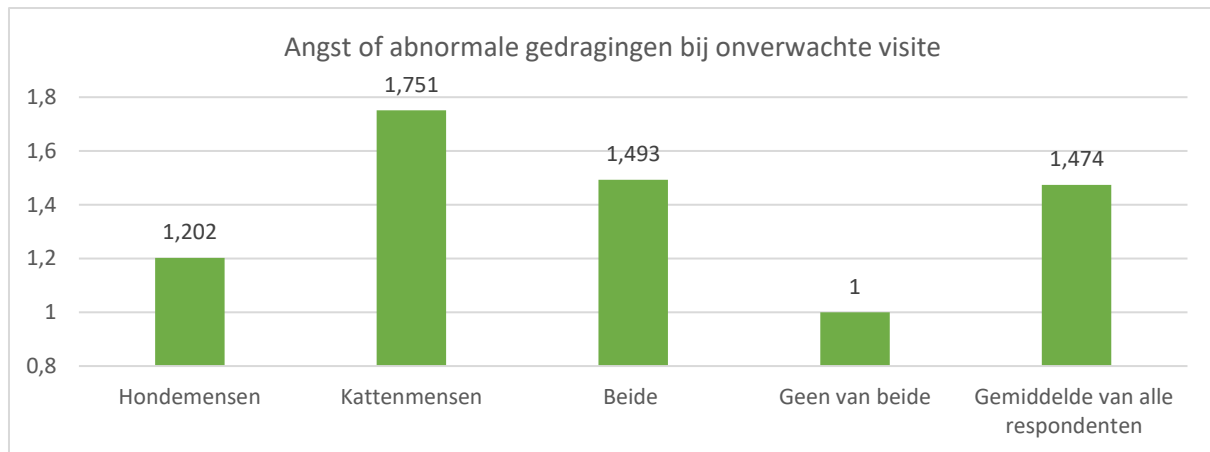
De respondenten met één of meer huisdieren hebben vragen beantwoord over het gedrag in specifieke situaties van hun huisdieren. Iedere vraag kon beantwoord worden met of het gedrag nooit (waarde = 0) tot vaak (waarde = 5) voorkwam. De antwoorden op de vragen over het gedrag van huisdieren geven een indicatie over het mentale welzijn. In totaal zijn er zeven vragen gesteld over het gedrag van de huisdieren. Van de groepen honden- en kattenmensen zijn gemiddeldes (M) gemaakt van de gedragingen. Er is gebruik gemaakt van een ongepaarde t-toets om te toetsen of de verschillen in gemiddeldes (M) tussen de honden- en kattenmensen significant zijn. In bijlage VII zijn per vraag de gemiddeldes van de groepen honden- en/of kattenmensen of geen van beide en de t-toets bijgevoegd.

De eerste situaties die zijn voorgelegd aan de respondenten gaan over dat dieren in bepaalde situaties soms angstig of afwijkend gedrag kunnen vertonen, zoals objecten of ruimtes vermijden, voorzichtig verplaatsen in een ruimte, weggroepen, rillen, piepen of bevriezen et cetera. In dit geval zijn er twee vragen gesteld. De eerste situatie is of een huisdier wel eens angstig of abnormaal gedrag vertoont wanneer er onverwachte of harde geluiden zijn. In figuur 3.5 is te zien dat hondenmensen het gedrag van hun huisdieren gemiddeld (M) beoordelen met een 1,86 en kattenmensen met een 2,2. Er is een significant verschil ($t(810) = -3,404$, $p = 0,001$) tussen hondenmensen ($M = 1,86 \pm 1,44$) en kattenmensen ($M = 2,2 \pm 1,33$).

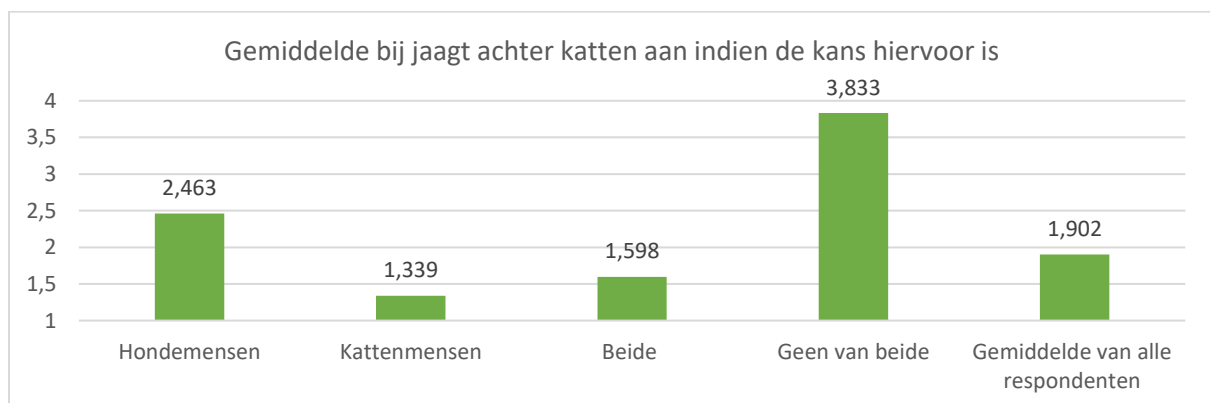
Figuur 3.5: Gemiddelde angstige of abnormale gedragingen bij onverwachte of harde geluiden bij hondenmensen $N = 430$, kattenmensen $N = 382$, beide $N = 652$ en geen van beide $N = 5$. Verschil tussen honden- kattenmensen is significant ($p = 0,001$).

De tweede situatie is of een huisdier angstig of abnormaal gedrag vertoont wanneer een onbekend persoon op visite komt. In figuur 3.6 is te zien dat hondenmensen het gedrag van hun huisdieren gemiddeld (M) met een 1,2 en kattenmensen met een 1,75 beoordelen. Er is een significant ($t(810) = -5,662$, $p = 0,001$) verschil tussen hondenmensen ($M = 1,2 \pm 1,33$) en kattenmensen ($M = 1,75 \pm 1,46$). De huisdieren bij kattenmensen reageren vaker angstig of abnormaal bij onverwachte visite.

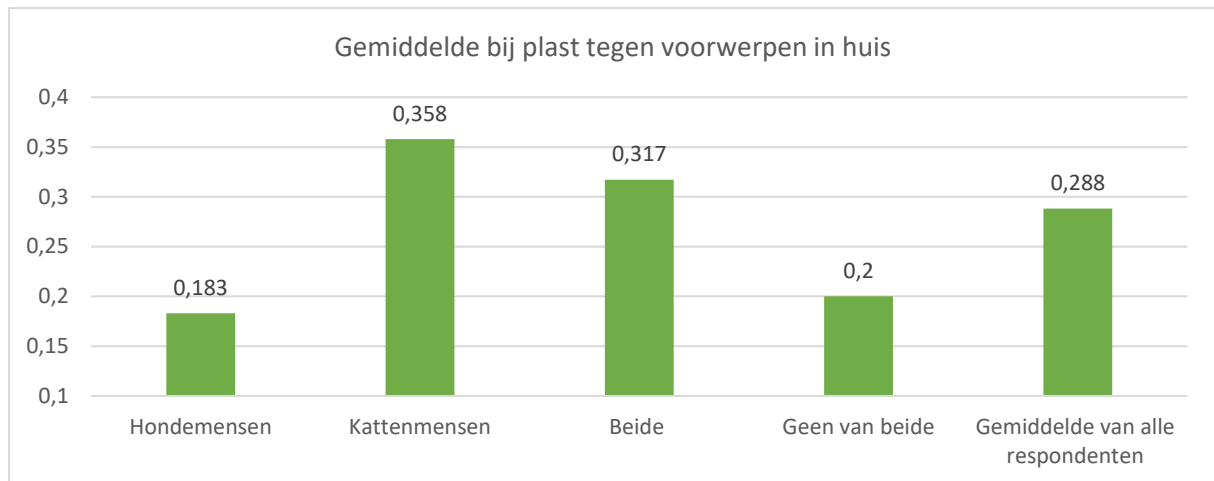
Figuur 3.6: Gemiddelde angst of abnormale gedragingen bij onverwachte visite bij hondenmensen $N = 430$, kattenmensen $N = 382$, beide $N = 652$ en geen van beide $N = 5$. Het verschil tussen honden- en kattenmensen is significant ($p = 0,001$).

Er zijn ook vragen gesteld aan de respondenten die gaan over dat huisdieren in bepaalde situaties afwijkend gedrag kunnen vertonen. De eerste situatie is of een huisdier achter katten aan jaagt wanneer hier de kans voor is. Indien de vragen voor katten ingevuld werden, was het mogelijk deze vraag over te slaan. In figuur 3.7 is te zien dat hondenmensen het gedrag van hun huisdieren gemiddeld (M) met een 2,46 en kattenmensen met een 1,34 beoordelen. Er is een significant ($t(576) = 7,210$, $p = 0,001$) verschil tussen hondenmensen ($M = 2,46 \pm 1,78$) en kattenmensen ($M = 1,34 \pm 1,44$). De huisdieren bij hondenmensen jagen vaker achter katten aan indien hier de kans voor is.

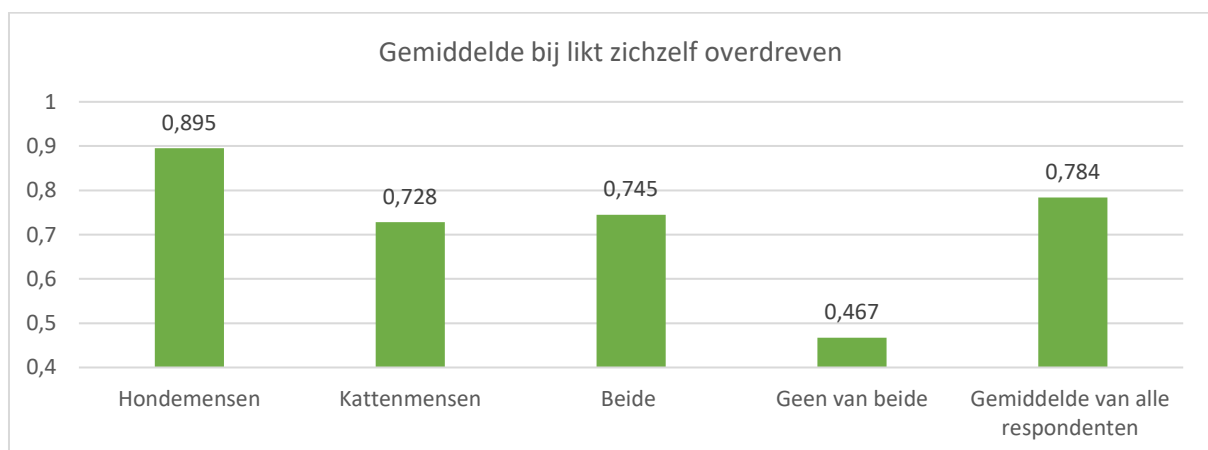
Figuur 3.7: Gemiddelde jaagt achter katten aan indien de kans hiervoor is bij hondenmensen $N = 414$, kattenmensen $N = 164$, beide $N = 473$, geen van beide = 2. Het verschil tussen honden- en kattenmensen is significant ($p = 0,001$).

De tweede situatie is of een huisdier tegen voorwerpen in huis aan plast. In figuur 3.8 is te zien dat hondenmensen het gedrag van hun huisdieren gemiddeld (M) met een 0,18 en kattenmensen met een 0,32 beoordelen. Er is een significant ($t(810) = -3,683$, $p = 0,001$) verschil tussen hondenmensen ($M = 0,18 \pm 0,58$) en kattenmensen ($M = 0,36 \pm 0,78$). Huisdieren bij kattenmensen plassen vaker tegen voorwerpen in huis aan.

Figuur 3.8: Gemiddelde plast tegen voorwerpen in huis bij hondenmensen $N = 430$, kattenmensen $N = 382$, beide $N = 652$ en geen van beide $N = 5$. Het verschil tussen honden- en kattenmensen is significant ($p = 0,001$).

De laatste situatie is of een huisdier zichzelf overdreven likt. In figuur 3.9 is te zien dat hondenmensen het gedrag van hun huisdieren gemiddeld (M) met een 0,9 en kattenmensen met een 0,73 beoordelen. Er is een significant ($t(810) = 2,198$, $p = 0,028$) verschil tussen hondenmensen ($M = 0,9 \pm 1,1$) en kattenmensen ($M = 0,73 \pm 1,06$). De huisdieren bij hondenmensen likken zich vaker overdreven.

Figuur 3.9: Gemiddelde likt zichzelf overdreven bij hondenmensen $N = 430$, kattenmensen $N = 382$, beide $N = 652$ en geen van beide $N = 5$. Het verschil tussen honden- en kattenmensen is significant ($p = 0,028$).

4. Discussie

De resultaten van het onderzoek naar de relatie tussen de eigenschappen van honden- en kattenmensen en het mentale welzijn van hun huisdieren zijn verzameld middels een online enquête en een literatuurvergelijking. Het doel van het onderzoek is inzicht krijgen in de persoonlijke eigenschappen van honden- en kattenmensen. Met het inzicht kan het welzijn van de Nederlandse huisdieren bevorderd worden door op basis van persoonlijke eigenschappen een keuze te maken voor een huisdier. Daarnaast draagt het onderzoek bij aan de kennisontwikkeling van het vakgebied Human-Animal Interactions.

4.1 Discussie uitvoering van het onderzoek

Om de hoofdvraag te beantwoorden is er een literatuuronderzoek gedaan en een online enquête. De literatuurvergelijking is gedaan met drie wetenschappelijke onderzoeken. De wetenschappelijke onderzoeken die zijn gekozen, zijn eerder in de inleiding gebruikt. De onderzoeken hadden alle drie dezelfde insteek, het verschil tussen honden- en kattenmensen achterhalen. Er is gekeken naar de methodes van de onderzoeken hoe honden- en kattenmensen geïdentificeerd zijn. In twee van de drie onderzoeken is er bij het in kaart brengen van de persoonlijkheden gebruik gemaakt van de Big Five Dimensies (Reevy & Delgado, 2014) (Gosling, Sandy, & Potter, 2010). De juiste methode is dus gekozen voor het onderzoek.

De enquête is voornamelijk samengesteld met vragen uit bestaande gevalideerde vragenlijsten. De bestaande gevalideerde vragenlijsten die zijn gebruikt komen van de Big Five van de website IPIP (vraag 2 tot en met 14 in de enquête) (IPIP, z.d.). De andere vragen komen van C-Barq voor het mentale gedrag (vraag 18 tot en met 21 in de enquête) (PennVet, 2020). De vragen 15, 16 en 22 in de enquête voor het bepalen van de levensstijlen zijn vanuit literatuur zelf samengesteld (Sathish & Rajamohan, 2012). Om deze reden zijn die vragen in de enquête en dat gedeelte van het onderzoek minder sterk.

De vragen van C-Barq zijn gericht op honden en in het onderzoek ook gebruikt voor katten. Katten verschillen van honden in het gedrag (Bradshaw, Casey, & Brown, 2012). De vragen die zijn uitgekozen om mee te nemen in de enquête, zijn gedragingen die ook voorkomen bij katten. Er bestaat ook een gevalideerde vragenlijst voor katten, namelijk Fe-Barq (Duffy, Diniz de Moura, & Serpell, 2017). Er is voor gekozen om vragen te gebruiken uit de C-Barq omdat de respondenten dezelfde vragen ingevuld hebben voor zowel honden als katten. De vragen van beide onderzoeken hadden ook naast elkaar gelegd kunnen worden om zo de overkoepelende vragen uit te kiezen en te gebruiken in de enquête. Er zijn bij katten en honden nog vele andere gedragingen die voorkomen bij de uiting van het mentale welzijn.

Er zijn een aantal punten die de uitkomsten over het mentale welzijn minder betrouwbaar kunnen maken. Hoewel er gebruik gemaakt is van een bestaande gevalideerde vragenlijst is er een mogelijkheid dat er sociaal wenselijk geantwoord is. Daarnaast kunnen huisdiereigenaren deze vragen anders beoordeelden doordat voor de ene respondent vaak bijvoorbeeld 1 keer per dag is en voor de andere vaak 1 keer per week is. Ook kan het zijn dat huisdiereigenaren de gedragingen niet zien, waardoor een dier wel daadwerkelijk een verminderd mentale welzijn heeft maar dit niet opgemerkt wordt door een eigenaar.

De enquête is verspreid via verschillende sociale media en forums. Op Facebook is de enquête in groepen geplaatst met huisdiereigenaren en door verschillende organisaties gedeeld. De enquête had ook nog via de mail of eventueel per post verstuurd kunnen worden naar huisdiereigenaren die geen internet hebben. Doordat de enquête op verschillende plekken en door verschillende organisaties is gedeeld, is het aantal respondenten binnen een dag bereikt om een representatieve steekproef te zijn.

Op de enquête zijn veel positieve reacties geweest en er was veel interesse in het onderwerp. Echter, zijn er ook minder positieve reacties geweest. Er was aangegeven dat de lay-out van de enquête een slecht contrast had. Daarnaast is er aangegeven dat mensen de enquête te lang vonden of dat er vragen dubbel waren, hierdoor zijn mensen gestopt. De dubbele vragen zijn van de gevalideerde vragenlijst van de Big Five. Een aantal respondenten gaven ook nog een terugkoppeling over de vragen van het gedrag. Een respondent gaf bijvoorbeeld aan dat hun kat blind is en daarom angstig reageert of dat een hond uit het buitenland komt met een verkeerde opvoeding. Deze beoordelingen kunnen een vertekend beeld geven. Om in een vervolg- of herhalingsonderzoek het mentale welzijn van huisdieren beter te beoordelen, kan dit gedaan worden door gedragstherapeuten groepen huisdieren te laten beoordelen zonder bijzondere afwijkingen.

4.2 Discussie resultaten van het onderzoek

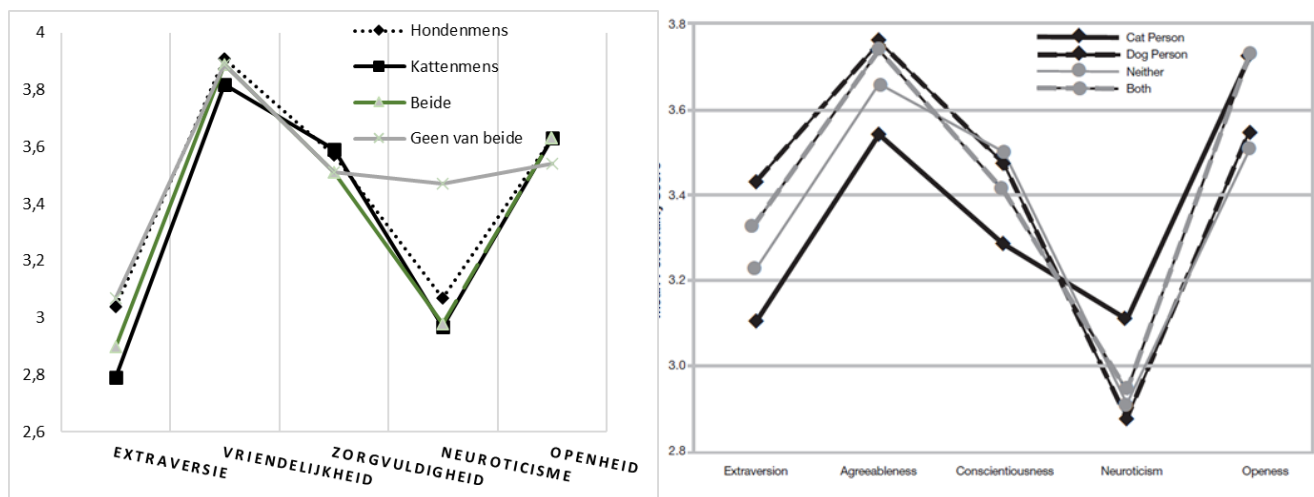
De literatuurvergelijking is gedaan met drie wetenschappelijke onderzoeken. Dit gedeelte van het onderzoek had anders gekund door meer studies met elkaar te vergelijken. De enquête van het onderzoek is uiteindelijk 1595 keer volledig ingevuld. De grootste groep respondenten is jonger dan 35 jaar. In vergelijking met de verdeling van de leeftijden in Nederland komt dit niet overeen (CBS, 2020). In een vervolg onderzoek moet ervoor gezorgd worden dat er meer respondenten ouder dan 35 jaar zijn, om zo een gelijke verdeling te krijgen die overeenkomt met de verdeling van leeftijden in Nederland.

4.2.1 Discussie resultaten literatuurvergelijking

Voor het beantwoorden van deelvraag één is er bij drie wetenschappelijke onderzoeken gekeken naar de methode hoe honden- en kattenmensen geïdentificeerd worden. Hieruit is gebleken dat bij alle drie de onderzoeken respondenten zelf bepalen of zij een honden- en/of kattenmensen of geen van beide zijn. Bij twee van de drie onderzoek werd dit door één enkele vraag gedaan. In het andere onderzoek zijn er meerdere vragen gesteld, bijvoorbeeld welk huisdier de respondent heeft. Doordat het resultaat was dat de respondenten zichzelf identificeren, is er in dit onderzoek ook voor gekozen om deze methode toe te passen. Echter, hadden er meer vragen gesteld kunnen worden waarom iemand vindt dat diegene een honden en/of kattenmens is. Van alle respondenten gaven 490 aan dat zij zichzelf zien als hondenmens, 404 als kattenmens, 694 als honden- en kattenmens en 7 als geen van beide.

4.2.2 Discussie resultaten persoonlijkheden

Voor deelvraag twee is het verschil tussen de gemiddeldes van honden- en kattenmensen getoetst. Hieruit is gebleken dat honden- en kattenmensen op drie dimensies significant van elkaar verschillen. Op de dimensie extraversie scoort een hondenmens gemiddeld 3,0 en een kattenmens 2,8, hondenmensen zijn dus extravertter dan kattenmensen. Op de dimensie vriendelijkheid scoort een hondenmens gemiddeld 3,9 en een kattenmens 3,8, hondenmensen zijn dus vriendelijker dan kattenmensen. Op de dimensie neuroticisme scoort een hondenmens gemiddeld 3,1 en een kattenmens 3,0, hondenmensen zijn dus meer neurotisch dan kattenmensen. Op de dimensies zorgvuldigheid en openheid is geen significant verschil gevonden. Het grootste verschil tussen honden- en kattenmensen was bij de dimensie extraversie, dit verschil is niet onverwacht. Hondenmensen worden omschreven als actieve en ondernemende personen en dat past bij extraversie (RTL Nieuws, 2016). Daarentegen worden kattenmensen meer beschreven als behoedzame en terughoudende personen dat past bij introversie (Long, 2006).

Figuur 4.1: Resultaten Big Five persoonlijkheden honden en/of kattenmensen of geen van beide van dit onderzoek en het onderzoek van Gosling, Sandy en Potter (2010) naast elkaar (Gosling, Sandy, & Potter, 2010).

In het onderzoek van Gosling, Sandy en Potter (2010) is op alle dimensies significant verschil gevonden. Hondenmensen zijn extravert en scoren hoger op vriendelijkheid en zorgvuldigheid. Kattenmensen scoren hoger op openheid en neuroticisme (Gosling, Sandy, & Potter, 2010). In het onderzoek van Reevy en Delgado (2012) zijn dezelfde significante verschillen gevonden, behalve bij zorgvuldigheid. In figuur 4.1 zijn de resultaten van dit onderzoek en het onderzoek van Gosling, Sandy en Potter (2010) naast elkaar gezet. Hierin is te zien dat de resultaten zeer overeenkomen. Op de dimensies openheid en zorgvuldigheid is geen significant verschil gevonden, dit komt niet overeen met het onderzoek van Gosling, Sandy en Potter (2010). In het onderzoek van Reevy en Delgado (2012) is ook geen verschil gevonden bij de dimensie zorgvuldigheid, dit komt wel overeen. Daarnaast scoren hondenmensen hoger op neuroticisme en dit komt niet overeen met beide onderzoeken. Dit onderzoek is gedaan met een populatie uit een ander land (Nederland) waardoor de verschillen in de resultaten ook kunnen komen door de cultuur verschillen (McCrae & Terracciano, 2005). De hogere score op neuroticisme kan mogelijk ook verklaart worden door het verschil in behoefte en verzorging van honden en katten. Mensen met een hogere score op neuroticisme, in dit geval hondenmensen, hebben meer behoefte aan een dier waarvoor ze kunnen zorgen zoals honden. Honden zijn groepsdieren en zorgen voor elkaar, om deze reden hebben zij meer behoefte aan iemand die voor hen zorgt, een zo genaamde 'leider' (Hiby, Rooney, & Bradshaw, 2004). Katten zijn daarentegen solitaire dieren en dus veel zelfstandiger (Bradshaw, Casey, & Brown, 2012).

In het onderzoek van Reevy en Delgado (2012) is ook aangetoond dat wanneer iemand zich identificeert als honden- en/of kattenmens dit mogelijk positief kan bijdragen aan de band tussen huisdier en eigenaar. Daarnaast kunnen hoge scores op de dimensies zorgvuldigheid en neuroticisme ook positief bijdragen aan de band tussen huisdier en eigenaar. Een betere band tussen huisdier en eigenaar kan het bijdragen aan een beter mentaal welzijn. Er is in het onderzoek verder niet ingegaan op de hoge scores die mogelijk positief zijn op het mentale welzijn van huisdieren. De reden hiervan is dat er niet voldoende betrouwbare data is verzameld om dit te onderbouwen. Daarnaast is meer gefocust op de persoonlijke eigenschappen. Het is wel mogelijk om een vervolg onderzoek te doen en hierbij verder in te gaan op de dimensies zorgvuldigheid en neuroticisme en het gedrag van hun huisdieren.

4.2.3 Discussie resultaten levensstijlen

Voor het beantwoorden van deelvraag drie is in de enquête gevraagd of de respondenten geïnteresseerd zijn in bepaalde onderwerpen. Deze onderwerpen horen bij bepaalde levensstijlen. Als iemand geïnteresseerd is in een bepaald onderwerp, betekent dit niet perse dat deze onderwerpen in de levensstijl van diegene voorkomen of een belangrijke rol spelen. De interesses wel meestal een indicatie waar een respondent zich mee bezighoudt en dus wat mogelijk onderdeel is van de manier van leven van deze respondent. Uit de clusteranalyse is gebleken dat alle clusters significant van elkaar verschillen op alle variabele die zijn meegenomen. De meeste hondenmensen zijn ingedeeld in cluster twee (51% van de hondenmensen) en de meeste kattenmensen in cluster drie (46% van de kattenmensen).

Het is opvallend dat hondenmensen meer dan een uur per dag bewegen en kattenmensen maar een half uur per dag. Dit resultaat is niet geheel onverwacht, omdat hondenmensen meestal een hond als huisdier hebben, omdat hier de voorkeur naar uit gaat naar verwachting. Honden hebben beweging nodig. Hondenmensen zullen er dus op uitgaan, wandelen met hun honden. Uit wetenschappelijk onderzoek is bewezen dat mensen die een hond hebben meer wandelen dan mensen die geen hond hebben (Christian, et al., 2013). Kattenmensen hebben naar verwachting geen hond en zullen dus waarschijnlijk minder verplicht bewegen. De interesse in sport verschilt ook bij de clusters waarin honden- en kattenmensen ingedeeld zijn. Hondenmensen zijn namelijk geïnteresseerd in sport en kattenmensen geven hier niet om en zijn neutraal. Daarnaast zijn hondenmensen gek op de natuur en kattenmensen alleen maar geïnteresseerd. Er kan dus gezegd worden dat hondenmensen een actievere levensstijl hebben dan kattenmensen. Dit resultaat komt overeen met hoe er in de media geschreven wordt over hondenmensen (RTL Nieuws, 2016). In een vervolg onderzoek is het geadviseerd om verder in te gaan op de levensstijlen van de honden- en kattenmensen, hier zou dan sterker ingegaan kunnen worden op andere levensstijlen. Daarbij zou een gevalideerde vragenlijst over levensstijlen kunnen helpen.

4.2.4 Discussie resultaten mentale welzijn

Voor het beantwoorden van deelvraag vier is aan de respondenten gevraagd om het gedrag in bepaalde situaties van hun eigen huisdieren te beoordelen. Hierbij was de vraag of een bepaald gedrag van nooit (0) tot vaak (5) voor kwam. Bij een aantal van de gedragingen is een significant verschil gevonden bij honden- en kattenmensen. Zo reageerden de huisdieren bij kattenmensen vaker angstig of abnormaal op onverwachte of harde geluiden. In het geval dat kattenmensen dit ingevuld hebben voor katten dan is het resultaat niet onverwacht. Katten zijn dieren die behoefte hebben aan een voorspelbare omgeving. Zodra er onverwachte of harde geluiden zijn zullen katten hier vaker op reageren dan honden (Bradshaw, Casey, & Brown, 2012). Hetzelfde geldt voor of de huisdieren angstig of abnormale gedragingen vertonen bij onverwachte visite. Op deze vraag scoren kattenmensen ook gemiddeld hoger.

Bij de situatie dat de huisdieren achter katten aan jagen indien hier de kans voor is, komt dit gedrag gemiddeld vaker voor bij de huisdieren van hondenmensen. Deze vraag kon overgeslagen worden indien het ingevuld werd voor katten. Dit resultaat is te verklaren doordat hondenmensen waarschijnlijk alleen een hond als huisdier hebben en dit dan vaker gezien wordt dan wanneer hondenmensen een hond hebben die samen leeft met een kat. Voor deze vraag is meer onderzoek nodig om het resultaat te onderbouwen en te verklaren. Er had bijvoorbeeld gevraagd kunnen worden voor welk huisdier het ingevuld is en met welke huisdieren er samengeleefd wordt.

Bij de situatie of huisdieren tegen voorwerpen in huis aan plassen geven kattenmensen aan dat dit gedrag vaker voor komt dan hondenmensen. Een verminderd welzijn kan zich uiten in gedragsproblemen bij honden en katten. Hierbij wordt er bij katten regelmatig gezien dat katten gaan spoeien in huis (Amat, Camps , & Manteca, 2015). Waarschijnlijk hebben de meeste kattenmensen een kat en in dat geval is het resultaat niet onverwacht. Bij de vraag naar het overmatig likken geven hondenmensen aan dat dit gedrag vaker voor komt dan kattenmensen. Het overmatig likken kan een uiting van stress zijn bij honden (Jensen, 2007). Waarschijnlijk hebben de meeste hondenmensen een hond en in dat geval is het resultaat niet onverwacht. Katten verzorgen zichzelf, om deze reden kan het likken minder snel gezien worden als overmatig likken (LICG, 2020). Echter, is het advies wel om vervolg onderzoek te doen naar het mentale welzijn van huisdieren. Hierin zal dan duidelijker moeten zijn voor welke huisdieren een beoordeling gegeven is om de resultaten te verklaren. Daarnaast zal het onderzoek ook gedaan moeten worden door gedragstherapeuten of studenten van de opleiding Diergezondheid en Management om een goede beoordeling te verkrijgen.

5. Conclusie en aanbevelingen

Het onderzoek naar de persoonlijke eigenschappen van honden- en kattenmensen en het mentale welzijn van hun huisdieren in Nederland beschreven is gedaan middels een online enquête. Daarnaast is er een literatuur vergelijking gedaan met drie wetenschappelijke onderzoeken. Het doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in de persoonlijke eigenschappen van honden- en kattenmensen en het mentale welzijn. Hiermee kan in de toekomst advies gegeven worden aan huisdiereigenaren om op basis van persoonlijke eigenschappen een huisdier te nemen. Het advies kan bijdragen aan het verbeteren van het welzijn van de Nederlandse huisdieren. Daarnaast draagt het onderzoek bij aan de kennisontwikkeling van het vakgebied Human-Animal Interaction.

5.1 Conclusies

Deelvraag 1: ‘Wanneer is iemand een hondenmens of een kattenmens?’

Op basis van de literatuur is gebleken dat een individu zelf bepaald of hij of zij een honden- en/of kattenmens is. Dus iemand is een hondenmens of een kattenmens als diegene zelf vindt dat hij of zij dat is.

Deelvraag 2: ‘Hoe zijn de Big Five dimensies van persoonlijkheid terug te vinden bij honden- en kattenmensen?’

Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat honden- en kattenmensen op drie dimensies van de Big Five significant van elkaar verschillen. Hondenmensen zijn significant extravert, vriendelijker en meer neurotisch dan kattenmensen. Op de andere twee dimensies is geen significant verschil gevonden tussen honden- en kattenmensen.

Deelvraag 3: ‘Hoe zijn verschillende levensstijlen terug te vinden bij honden- en kattenmensen?’

Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat de meeste hondenmensen een actieve levensstijl hebben, omdat zij geïnteresseerd zijn in sport en meer dan een uur bewegen per dag. Daarnaast zijn de meeste hondenmensen gek op de natuur. Daarentegen hebben de meeste kattenmensen een minder actieve levensstijl, dit komt doordat zij zich niet bezighouden met sporten en een half uur per dag bewegen. Zowel honden- als kattenmensen zijn geïnteresseerd in koken en eten, lichaamsverzorging, klimaat, vakantie, reizen en film en serie.

Deelvraag 4: ‘Hoe beoordelen honden- en kattenmensen het mentale welzijn van hun huisdieren?’

Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat huisdieren bij kattenmensen gemiddeld vaker angstig of abnormaal reageren op onverwachte of harde geluiden en bij onverwachte visite. Daarnaast plassen de huisdieren bij kattenmensen vaker tegen voorwerpen aan. Huisdieren bij hondenmensen jagen gemiddeld vaker achter katten aan en likken zichzelf vaker overmatig dan de huisdieren bij kattenmensen. De resultaten zijn een beoordeling van het gedrag door honden- en kattenmensen. De uitingen van de gedragingen geven indirect een indicatie of beoordeling van het mentale welzijn van huisdieren.

Hoofdvraag: 'Wat is de relatie tussen persoonlijke eigenschappen van honden- en kattenmensen en het mentale welzijn van hun huisdieren in Nederland?'

Uit het onderzoek is gebleken dat zelf geïdentificeerde honden- en kattenmensen op drie dimensies significant van elkaar verschillen. Op de dimensies extraversie, vriendelijkheid en neuroticisme scoren hondenmensen hoger dan kattenmensen. Daarnaast hebben hondenmensen een actievere levensstijl dan kattenmensen. Hondenmensen bewegen namelijk meer dan een uur per dag, zijn geïnteresseerd in sport en gek op de natuur. Kattenmensen bewegen daarentegen een half uur per dag, zijn geïnteresseerd in de natuur en houden zich niet bezig met sport.

Huisdieren bij kattenmensen plassen gemiddeld vaker tegen voorwerpen in huis. Daarnaast reageren de huisdieren ook vaker angstig of abnormaal op onverwachte of harde geluiden en bij onverwachte visite. Huisdieren bij hondenmensen jagen vaker achter katten aan en likken zichzelf vaker overmatig dan huisdieren bij kattenmensen.

5.2 Aanbevelingen

Bij het onderzoek is naar voren gekomen dat er een verschil is tussen honden- en kattenmensen als het gaat om persoonlijke eigenschappen. Het resultaat kan bij Nederlanders helpen bij het advies van het aanschaffen van welk huisdier. Op basis van persoonlijke eigenschappen kan gezegd worden welk huisdier het beste bij iemand pas, een hond of een kat. Er spelen er nog vele andere onderdelen mee in een advies, dus de persoonlijkheidstest kan als aanvulling gebruikt worden. Bij mensen die op de Big Five dimensies hoger scoren op de dimensies extraversie, vriendelijkheid en neuroticisme en een actieve levensstijl hebben zal het geadviseerd kunnen een hond aan te schaffen. Bij mensen die op de Big Five dimensies minder hoog scoren op de dimensie extraversie, vriendelijkheid en neuroticisme en een minder actieve levensstijl hebben zal het geadviseerd worden een kat aan te schaffen. De uitslag van een Big Five dimensies test zal wel naast de uitslag van het onderzoek gehouden moeten worden. Een juiste keuze van huisdier op basis van persoonlijke eigenschappen kan bijdragen aan het welzijn van de Nederlandse huisdieren.

De Nederlandse (toekomstige) huisdiereigenaren kunnen de resultaten van het onderzoek gebruiken voor kennisontwikkeling. Door middel van het onderzoek kan verklaard worden of een zelf identificatie van een huisdiereigenaar klopt en dus of de eigenschappen overeenkomen met de rest van Nederland. Hetzelfde geldt ook voor de kennisontwikkeling voor het vakgebied Human-Animal Interaction. De discussie tussen de twee groepen wat de verschillen in persoonlijke eigenschappen kan tevens met het resultaat worden onderbouwd, verklaard of verholpen.

Op de andere discussies tussen de twee groepen, wie meer superior-slimmer is of beter zorgt voor een huisdier kan geantwoord worden dat honden- en kattenmensen het mentale welzijn van de huisdieren verschillend beoordeelden. Er kan met het resultaat van het onderzoek niet gezegd worden kan worden dat hondenmensen beter zorgen voor huisdieren dan dat kattenmensen dat doen. Het advies is om het onderzoek voort te zetten met de verzamelde data of met een nieuw onderzoek. Er moet onder ander gekeken worden bij hondenmensen met een kat of kattenmensen met een hond naar

In een vervolg onderzoek is het advies dat er gekeken wordt naar het mentale welzijn van huisdieren door gedragstherapeuten of studenten van de opleiding Diergezondheid en Management. In dit onderzoek is het belangrijk om onderzoeksgroepen te maken die overeenkomen met elkaar, dit kan leiden tot een betrouwbaarder resultaat te. Daarnaast moet verder ingegaan worden op de levensstijlen van honden- en kattenmensen. Ook kan het onderzoek herhaald worden met een andere populatie Nederlanders of eventueel Belgen om te zien of er eenzelfde resultaat uit komt. Als laatste is het interessant om verder in te gaan op de dimensies zorgvuldigheid en neuroticisme en dan met name hoe dit in Nederland bijdraagt aan een emotionele connectie tussen huisdier en eigenaar.

Bibliografie

- Alba, B., & Haslam, N. (2015). Dog People and Cat People Differ on. *Anthrozoös*, 28(1), pp. 37-44.
- Amat, M., Camps, T., & Manteca, X. (2015). Stress in owned cats: behavioural changes and welfare implications. *Journal Of Feline Medicine and Surgery*, 18(8), 577-586.
- Antoncic, B., Kregar, T., Singh, G., & DeNoble, A. (2013). The Big Five Personality–Entrepreneurship. *Journal of Small Business Management*, 53(3), 819-841.
- Baragona, L. (2018, januari 19). *Whether you're a 'cat person' or 'dog person' says a lot about your personality*. Opgehaald van Insider: <https://www.insider.com/cat-people-vs-dog-people-2018-1>
- Barrick, M., & Mount, M. (1991). THE BIG FIVE PERSONALITY DIMENSIONS AND JOB. *Personnel psychology*, 44(1), 1-26.
- Berg, L. (2019). *Jaarverslag Raad voor dieraangelegenheden*. Den Haag: Xerox/Osage.
- Botreau, R., Veissier, I., & Penry, P. (2009). Overall assessment of animal welfare: strategy adopted in Welfare Quality®. *Animal Welfare*, 18, 363-370.
- Bradshaw, J., Casey, R., & Brown, S. (2012). *The Behaviour of the Domestic Cat* (2 ed.). United Kingdom: CABI.
- Broom, D. (1991). Animal welfare: concept and measurment. *Journal of Animal Science*, 69(10), 4167-4175.
- CBS. (2019, september 13). *Huishoudens; grootte, samenstelling, positie in het huishouden, 1 januari*. Opgehaald van <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0001-bevolkingsomvang-en-huishoudens>
- CBS. (2020, september 7). *Bevolking; geslacht, leeftijd en burgerlijke staat, 1 januari*. Opgehaald van CBS: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/7461BEV/table?fromstatweb>
- Christian, H., Westgarth, C., Bauman, A., Richards, E., Rhodes, R., Evenson, K., . . . Thorpe, R. (2013). Dog Ownership and Physical Activity: A Review of the Evidence. *Journal of Physical Activity and Health*, 10(5), 750-759.
- Dier&Recht. (2016, september 23). *Welzijnsproblemen bij honden*. Opgeroepen op juli 13, 2020, van <https://www.dierenrecht.nl/welzijnsproblemen-bij-honden>
- Dodd, S. A., Cave, N., Adolphe, J., Shoveller, A., & Verbrugghe, A. (2019). Nutritional inadequacies in commercial vegan. *PLOS ONE*, 14(1), 1-19.
- Duffy, D., Diniz de Moura, R., & Serpell, J. (2017). Development and evaluation of the Fe-BARQ: A new survey instrument for measuring behavior in domestic cats (*Felis s. catus*). *Behavioural Processes*, 141(3), 329-341.
- Farm animal welfare council. (1993). *Report on priorities for animal welfare research and development*. Ministry of Agriculture, Fisheries and Food. Opgehaald van <https://edepot.wur.nl/134980>
- FEDIAF. (2019). *Annual report*. Opgehaald van http://www.fediaf.org/images/FEDIAF_Annual_Report_2019_Online.pdf

- Gosling, S., Sandy, C., & Potter, J. (2010). Personalities of Self-Identified “DogPeople” and “CatPeople”. *ANTHROZOÖS*, 23(3), 213-222.
- Grigg, E., & Kogan, L. (2019). Owners’ Attitudes, Knowledge, and Care Practices: Exploring the Implications for Domestic Cat Behavior and Welfare in the Home. *Animals*, 9(11), p. 978.
- Groenkennisnet. (2019, maart 9). *Welfare Quality: Meten van dierenwelzijn*. Opgehaald van Groenkennisnet: <https://www.groenkennisnet.nl/nl/groenkennisnet/dossier/dossier-Welfare-Quality-Meten-van-dierenwelzijn.htm>
- HAS Hogeschool. (2015). *Feiten en cijfers gezelschapsdierensector*. Opgehaald van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/11/03/feiten-cijfers-gezelschapsdierensector-2015>
- Hiby, E., Rooney, N., & Bradshaw, J. (2004). Dog training methods: their use, effectiveness and interaction with behaviour and welfare. *Animal Welfare*, 13, 63-69.
- IPIP. (z.d.). *Administering IPIP Measures, with a 50-item Sample Questionnaire*. Opgeroepen op augustus 8, 2020, van IPIP: https://ipip.ori.org/New_IPIP-50-item-scale.htm
- Jensen, P. (2007). The behavioural biology of dogs. CABI.
- John, O., Gosling, S., Potter, J., & Soto, C. (2011). Age differences in personality traits from 10 to 65: Big Five domains and facets in a large cross-sectional sample. *Journal of Personality and Social Psychology*, 100(2), 330-348.
- Johnson, T., Garrity, T., & Stallones, L. (1992). Psychometric Evaluation of the Lexington Attachment to Pets Scale (Laps). *Anthrozoös*, 5(3), 160-175.
- Kamps, F. (2019, december 10). Onderzoek: dit is het verschil tussen een kattenmens en hondenmens. *Cosmopolitan*. Opgehaald van <https://www.cosmopolitan.com/nl/lifestyle/a12482322/onderzoek-dit-is-het-verschil-tussen-een-kattenmens-en-hondenmens/>
- Kirk, C. (2019). Dogs have masters, cats have staff: Consumers' psychological ownership and. *Journal of Business Research*, 99, pp. 306-318.
- Korucu, A. (2019, december 12). *5 trends that will influence the pet food industry this year*. Opgehaald van <https://www.grillpet.com/blog/5-trends-that-will-influence-the-pet-food-industry-this-year>
- LICG. (2020). *De sociale rol van de huisdier*. Opgeroepen op juli 6, 2020, van <https://www.licg.nl/de-sociale-rol-van-huisdieren/>
- LICG. (2020). *Katten*. Opgeroepen op juli 13, 2020, van LICG: <https://www.licg.nl/katten/>
- LICG. (z.d.). *Honden*. Opgeroepen op juli 13, 2020, van LICG: <https://www.licg.nl/honden/#verzorgen-en-hanteren>
- LICG. (z.d.). *Trainen van een kat*. Opgeroepen op juli 13, 2020, van LICG: <https://www.licg.nl/katten/trainen-van-een-kat/#niet-straffen-maar-belonen>
- Long, H. (2006, juli 30). *Dog Person versus a Cat Person*. Opgeroepen op juli 20, 2020, van Families: <https://www.families.com/dog-person-versus-a-cat-person>

- McCrae, R., & Costa, P. (1982). Self-Concept and the Stability of Personality: Cross-Sectional Comparisons of Self-Reports and Ratings. *Journal of Personality and Social Psychology*, 43(6), 1282-1292.
- McCrae, R., & John, O. (1992). An Introduction to the Five-Factor Model and Its Applications. *Journal of Personality*, 60(2), 175-215.
- McCrae, R., & Terracciano, A. (2005). Personality profiles of cultures: aggregate personality traits. *J Pers Soc Psycho*, 89(3), 407-25.
- McCrae, R., Costa, P., Ostendorf, F., Angleitner, A., Hrebickova, M., Avia, M., . . . Smith, P. (2000). Nature over nurture: temperament, personality and lifespan development. *Journal of Personality and Social Psychology*, 43, 173-186.
- McGreevy, P., & Nicholas, F. (1999). Some practical solutions to welfare problems in dog. *Animal Welfare*, 8, 329-341. Opgehaald van <http://www.terrierman.com/mcgreevey-some-practical-solution-dog-breeding.pdf>
- Mellor, D. (2017). Operational Details of the Five Domains Model and Its Key Applications to the Assessment and Management of Animal Welfare. *Animals*, 7(8), p. 60.
- Mellor, D., Beausoleil, N., Littlewood, K., McLean, A., McGreevy, P., Jones, B., & Wilkins, C. (2020). The 2020 Five Domains Model: Including Human–Animal Interactions in Assessments of Animal Welfare. *Animals*, 10(10), 1870.
- Metro. (2020, oktober 8). *Dit zegt het over je als je een honden- of kattenmens bent*. Opgehaald van <https://www.metronieuws.nl/in-het-nieuws/good-vibes/2020/10/dit-zegt-het-over-je-als-je-een-honden-of-kattenmens-bent/>
- Moberg, G., & Mench, J. (2000). *The Biology Of Animal Stress Basic Principels and Implications for Animal Welfare*. Londen : CABI.
- NVG. (2019). *Feiten & Cijfers*. Opgeroepen op juli 6, 2020, van <https://www.nvg-diervoeding.nl/over-huisdieren/feiten-cijfers/>
- Oosterveer, D. (2020, januari 25). *Social media in Nederland 2020: TikTok is domein van kinderen, uittocht jongeren op Facebook*. Opgeroepen op augustus 29, 2020, van Marketingfacts: <https://www.marketingfacts.nl/berichten/social-media-in-nederland-2020>
- Overheid. (2018, juli 1). *Besluit houders van dieren* . Opgehaald van Overheid: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0035217/2018-07-01#Opschrift>
- Overheid. (2020, januari 1). *Wet dieren*. Opgehaald van Overheid: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0030250/2020-01-01>
- PennVet. (2020). *About the C-BARQ*. Opgeroepen op september 12, 2020, van <https://vetapps.vet.upenn.edu/cbarq/about.cfm>
- Pervin, L., John, O., & Srivastava, S. (1995). *Handbook of personality Theory and Research* (2de ed., Vol. Chapter 4). New York / Londen: The Guilford Press.
- Petmonitor. (2019). *Inzicht in de huisdiereigenaar*. Dronten: Aeres Hogeschool.
- Philpotts, I., Dillon, J., & Rooney, N. (2019). Improving the Welfare of Companion Dogs—Is Owner Education the Solution? *Animals*, 9(9), p. 662.

- Pratto, F., Sidanius, J., Stallworth, L., & Malle, B. (1994). Social dominance orientation: A personality variable predicting social and political attitudes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69(7), 741-763.
- Puts, L. (2019). *Als de kat het voor het zeggen had*. Utrecht/ Antwerpen: Kosmos Uitgevers.
- Reevy, G., & Delgado, M. (2014). Are Emotionally Attached Companion Animal Caregivers Conscientious and Neurotic? Factors That Affect the Human –Companion Animal Relationship. *Journal of applied animal welfare science*, 18(3), 239-258.
- Ridgway, N., Kukas-Kinney, M., Monroe, K., & Chamberlin, E. (2008). Does excessive buying for self relate to spending on pets? *Journal of Business Research*, 61(5), 392-396.
- Rijksoverheid. (z.d.). *Dierenwelzijn huisdieren*. Opgeroepen op juli 7, 2020, van Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/dierenwelzijn/dierenwelzijn-huisdieren>
- Rochlitz, L. (2007). The welfare of cats. *Animal welfare*(3).
- Rothuizen, J., & Hopster, H. (2007). *Welzijn van gezelschapsdieren*. Utrecht./Lelystad : LNV.
- RTL Nieuws. (2016, augustus 10). *Team kat vs team hond, zit er echt verschil tussen een katten- en hondenmens?* Opgeroepen op juli 7, 2020, van RTL Nieuws: <https://www.rtlnieuws.nl/node/468171>
- Ryan, S., Bacon, H., Edenburg, N., Hazel, S., Jouppi, R., Lee, N., . . . Takashima, G. (2018). WSAVA *Animal Welfare Guidelines*. WSAVA.
- Ryan, S., Henry, B., Endenburg, N., Hazel, S., Jouppi, R., Lee, N., . . . Takashima. (2018). WSAVA Animal Welfare Guidelines. *The Journal of small animal practice*, 60 (5), pp. 20-32.
- Sathish, S., & Rajamohan, A. (2012). CONSUMER BEHAVIOUR AND LIFESTYLE MARKETING. *International Journal of Marketing, Financial Services & Management Research*, 1(10), 152-166.
- Steekproefcalculator. (z.d.). *Steekproefcalculator*. Opgeroepen op augustus 27, 2020, van <http://www.steekproefcalculator.com/steekproefcalculator.htm>
- Titeux, E., Gilbert, C., Briand, A., & Cochet-Faivre, N. (2018). From Feline Idiopathic Ulcerative Dermatitis to Feline Behavioral Ulcerative Dermatitis: Grooming Repetitive Behaviors Indicators of Poor Welfare in Cats. *Frontiers in Veterinary Science*, 5.
- Universiteit Utrecht, WUR, LNV. (2007). *Inventarisatie welzijnsproblemen bij gezelschapsdieren in het kader van het onderzoeksprogramma "welzijn gezelschapsdieren"*. Utrecht/Lelystad. Opgeroepen op juli 7, 2020
- Verken je geest. (2019, mei 10). *De theorie van de Big Five: vijf persoonlijkheidsdimensies*. Opgeroepen op juli 21, 2020, van Verken je geest: <https://verkenjegeest.com/de-theorie-van-de-big-five-vijf-persoonlijkheidsdimensies/>
- Weijers, E. (z.d.). *The Big Five*. Opgeroepen op juli 21, 2020, van Carrière tijger: <http://www.carrietijger.nl/functioneren/ontwikkelen/persoonlijkheidsmodellen/the-big-five>

Zimmermann, J., & Neyer, F. (2013). Do we become a different person when hitting the road? Personality development in sojourner. *Journal of Personality and Social Psychology*, 105, 515-530.

Bijlagen

Bijlage I: The Five Domain Model

Bijlage II: The Five Domain model Behavioural Interactions

Bijlage III: IPIP 50 Item scale Big Five Model

Bijlage IV: Enquête huisdiereigenaren

Bijlage V: Analyse resultaten deelvraag twee

Bijlage VI: Analyse resultaten deelvraag drie

Bijlage VII: Analyse resultaten deelvraag vier

Bijlage VIII: Checklist schriftelijk rapporteren

Bijlage I The Five Domains Model

Survival-Related Factors					
1: Nutrition		2: Environment		3: Health	
Restrictions on: Water intake Food intake Food quality Food variety Voluntary overeating Force-feeding	Opportunities to: Drink enough water Eat enough food Eat a balanced diet Eat a variety of foods Eating correct quantities	Unavailable/imposed conditions: Thermal extremes Unsuitable substrate Close confinement Atmospheric pollutants: CO ₂ , ammonia, dust, smoke Unpleasant/strong odours Light: inappropriate intensity Loud/unpleasant noise Environmental monotony: ambient, physical, lighting Unpredictable events	Available conditions: Thermally tolerable Suitable substrate Space for free movement Fresh air Pleasant/neutral odours Light intensity tolerable Noise exposure acceptable Normal environmental variability Predictability	Presence of: Disease: acute, chronic Injury: acute, chronic Husbandry mistakes Functional impairment: due to limb amputation, or lung, heart, vascular, kidney, neural or other problems Obesity/leanness Poor physical fitness: muscle de-conditioning	Little or no: Disease Injury Functional impairment Poisoning Body condition appropriate Good fitness level
Situation-Related Factors					
4: Behaviour					
Exercise of 'agency' impeded by: Invariant, barren environment (ambient, physical, biotic) Inescapable sensory impositions Choices markedly restricted Constraints on environment-focused activity Constraints on animal-to-animal interactive activity Limits on threat avoidance, escape or defensive activity Limitations on sleep/rest					
'Agency' exercised via: Varied, novel, engaging environmental challenges Congenial sensory inputs Available engaging choices Free movement Exploration Foraging/hunting Bonding/reaffirming bonds Rearing young Playing Sexual activity Using retreats, retreat, or defensive attack Sleep/rest sufficient					
Affective Experience Domain					
5: Mental State					
Negative Thirst Hunger (general) Hunger (satiety) Malnutrition malaise Bloating, over full Gastrointestinal pain	Positive Watery/quenching pleasures of drinking Pleasures of different tastes/smells/textures Pleasure of sat taste Masturbatory pleasures Postprandial satiety Gastrointestinal comfort	Negative Forms of discomfort Thermal: chilling, overheating Physical: joint pain, skin irritation Physical: stiffness, muscle tension Respiratory: e.g. breathlessness Olfactory Auditory: impairment, pain Visual: glare/darkness eye strain Malaise from unnatural constancy	Positive Forms of comfort: Thermal Physical Respiratory Olfactory Auditory Visual Variety-related comfort	Negative Breathlessness Pain, many types Debility, weakness Sickness, malaise Nausea Dizziness Physical exhaustion	Positive Comfort of good health and high functional capacity Vitality of fitness
		Negative Anger, frustration Boredom, helplessness Loneliness, isolation Depression Sexual frustration Anxiety, fearfulness, panic, anger Neophobia Exhaustion	Positive Calmness Engaged, in control Affectionate sociability Maternal/playfulness Sexual gratification Secure/protection/confident Likes novelty Energised/refreshed		

Bron: The Five Domains model (Mellor D. , 2017).

Bijlage II The Five Domain model Behavioural Interactions

Behavioural Interactions and their Associated Affects			
INTERACTIONS WITH THE ENVIRONMENT			
Exercise of 'agency' is impeded:	Negative affects:	Exercise of 'agency' is promoted	Positive affects:
Invariant, barren, confined environment (ambient, physical, biotic)	➔ Boredom, helplessness Depression, withdrawal	Varied, novel environment	➔ Interested, pleasantly occupied
Inescapable sensory impositions	➔ Various combinations: startled by unexpected events, neophobia, hypervigilance, anger, frustration, negative cognitive bias	Congenial sensory inputs	➔ Likes novelty, post-inhibitory rebound
Choices markedly restricted		Available engaging choices	➔ Calm, in control
Environment-focussed activity constrained		Free movement	➔ Engaged by activity
Foraging drive impeded		Exploration, foraging	➔ Energised, focussed
INTERACTIONS WITH OTHER ANIMALS			
Animal-to-animal interactive activity constrained	➔ Loneliness, depression Yearning for company	Bonding/reaffirming bonds	➔ Affectionate sociability
	➔ Thwarted desire to play	Rearing young	➔ Maternal, paternal or group rewards
	➔ Sexual frustration	Playing	➔ Excitation/playfulness
	➔ Thwarted hunting drive	Sexual activity	➔ Sexually gratified
		Hunting	➔ Alert engagement, highly stimulated
Significant threats	➔ Anger, anxiety, fear, panic, insecurity, neophobia	Absence of threats	➔ Secure, protected, confident
Limits on threat avoidance, escape or defensive activity		Using refuges, retreat or defensive attack	
Limitations on sleep/rest	➔ Exhaustion	Sleep/rest sufficient	➔ Energised, refreshed; post-inhibitory rebound
INTERACTIONS WITH HUMANS			
Negative human attributes and behaviour:	Animal behaviours and negative affects:	Positive human attributes and behaviour:	Animal behaviours and positive affects:
Attitude: uncertain, fearful, indifferent, insensitive, impatient, oppressive, belligerent, domineering, callous, cruel, vindictive	➔ Behaviours (e.g.): long flight distance, hypervigilant, attack/fight, hyper-reactive, escape avoidance, freezing, cowering, appeasing, withdrawn, non-compliant	Attitude: confident, caring, sensitive, patient, kind, empathetic	➔ Behaviours: short flight distance, calm alertness, at ease with imposed hands-off or hands-on contact, compliantly responsive, explores novel events, seeks contact, variably bonded with humans
Voice: hesitant, angry, loud, shouting		Voice: confident, calm, clear, encouraging, pleasantly rhythmic	
Aptitude: inexperienced, unskilled, untrained, unqualified		Aptitude: experienced, skilled, trained, qualified	
Handling/controlling: erratic, rough (slap, hit, kick, grab, poke, beat, whip); excessively forceful, violent; punishment-focussed; more negative pressure than is needed for training objective	➔ Affects: anxiety, fear, panic, terror, neophobia; insecurity, confusion, uncertainty, persistent unease; helplessness; pain from injuries; negative cognitive bias	Handling/controlling: skillful, gentle (stroke, touch, push, guide); firm, temperate, restrained; reward-focussed; mimics allo-grooming by conspecifics; using subtle pressure cues, secondary reinforcers and timely release of aversive stimuli	➔ Affects: calm, confident, at ease, feels in control; enjoys variety; finds being bonded with humans rewarding

Bron: The Five Domain model Behavioural Interactions (Mellor, et al., 2020)

Bijlage III IPIP 50 Item scale Big Five Model

Beschrijf jezelf zoals je nu bent, niet zoals je graag in de toekomst wil zijn. Beschrijf jezelf zo eerlijk mogelijk zoals hoe je jezelf ziet, in relatie tot anderen die je kent of dezelfde leeftijd en geslacht hebben. Dit is zodat je jezelf zo eerlijk mogelijk beschrijft. De antwoorden op de vragenlijst zullen anoniem blijven en vertrouwelijk behandeld worden. Geef bij elke statement of je 1. Het er helemaal niet mee eens bent 2. Niet mee eens 3. Neutraal 4. Mee eens 5. Helemaal mee eens.

How Accurately Can You Describe Yourself?

Describe yourself as you generally are now, not as you wish to be in the future. Describe yourself as you honestly see yourself, in relation to other people you know of the same sex as you are, and roughly your same age. So that you can describe yourself in an honest manner, your responses will be kept in absolute confidence. Indicate for each statement whether it is 1. Very Inaccurate, 2. Moderately Inaccurate, 3. Neither Accurate Nor Inaccurate, 4. Moderately Accurate, or 5. Very Accurate as a description of you.

	Very Inaccurate	Moderately Inaccurate	Neither Accurate Nor Inaccurate	Moderately Accurate	Very Accurate	
1. Am the life of the party.	☐	☐	☐	☐	☐	(1+)
2. Feel little concern for others.	☐	☐	☐	☐	☐	(2-)
3. Am always prepared.	☐	☐	☐	☐	☐	(3+)
4. Get stressed out easily.	☐	☐	☐	☐	☐	(4-)
5. Have a rich vocabulary.	☐	☐	☐	☐	☐	(5+)
6. Don't talk a lot.	☐	☐	☐	☐	☐	(1-)
7. Am interested in people.	☐	☐	☐	☐	☐	(2+)
8. Leave my belongings around.	☐	☐	☐	☐	☐	(3-)
9. Am relaxed most of the time.	☐	☐	☐	☐	☐	(4+)
10. Have difficulty understanding abstract ideas.	☐	☐	☐	☐	☐	(5-)
11. Feel comfortable around people.	☐	☐	☐	☐	☐	(1+)
12. Insult people.	☐	☐	☐	☐	☐	(2-)
13. Pay attention to details.	☐	☐	☐	☐	☐	(3+)
14. Worry about things.	☐	☐	☐	☐	☐	(4-)
15. Have a vivid imagination.	☐	☐	☐	☐	☐	(5+)
16. Keep in the background.	☐	☐	☐	☐	☐	(1-)
17. Sympathize with others' feelings.	☐	☐	☐	☐	☐	(2+)
18. Make a mess of things.	☐	☐	☐	☐	☐	(3-)
19. Seldom feel blue.	☐	☐	☐	☐	☐	(4+)
20. Am not interested in abstract ideas.	☐	☐	☐	☐	☐	(5-)
21. Start conversations.	☐	☐	☐	☐	☐	(1+)
22. Am not interested in other people's problems.	☐	☐	☐	☐	☐	(2-)
23. Get chores done right away.	☐	☐	☐	☐	☐	(3+)
24. Am easily disturbed.	☐	☐	☐	☐	☐	(4-)
25. Have excellent ideas.	☐	☐	☐	☐	☐	(5+)
26. Have little to say.	☐	☐	☐	☐	☐	(1-)
27. Have a soft heart.	☐	☐	☐	☐	☐	(2+)
28. Often forget to put things back in their proper place.	☐	☐	☐	☐	☐	(3-)
29. Get upset easily.	☐	☐	☐	☐	☐	(4-)
30. Do not have a good imagination.	☐	☐	☐	☐	☐	(5-)
31. Talk to a lot of different people at parties.	☐	☐	☐	☐	☐	(1+)
32. Am not really interested in others.	☐	☐	☐	☐	☐	(2-)
33. Like order.	☐	☐	☐	☐	☐	(3+)

34. Change my mood a lot.	☐	☐	☐	☐	☐	(4-)
35. Am quick to understand things.	☐	☐	☐	☐	☐	(5+)
36. Don't like to draw attention to myself.	☐	☐	☐	☐	☐	(1-)
37. Take time out for others.	☐	☐	☐	☐	☐	(2+)
38. Shirk my duties.	☐	☐	☐	☐	☐	(3-)
39. Have frequent mood swings.	☐	☐	☐	☐	☐	(4-)
40. Use difficult words.	☐	☐	☐	☐	☐	(5+)
41. Don't mind being the center of attention.	☐	☐	☐	☐	☐	(1+)
42. Feel others' emotions.	☐	☐	☐	☐	☐	(2+)
43. Follow a schedule.	☐	☐	☐	☐	☐	(3+)
44. Get irritated easily.	☐	☐	☐	☐	☐	(4-)
45. Spend time reflecting on things.	☐	☐	☐	☐	☐	(5+)
46. Am quiet around strangers.	☐	☐	☐	☐	☐	(1-)
47. Make people feel at ease.	☐	☐	☐	☐	☐	(2+)
48. Am exacting in my work.	☐	☐	☐	☐	☐	(3+)
49. Often feel blue.	☐	☐	☐	☐	☐	(4-)
50. Am full of ideas.	☐	☐	☐	☐	☐	(5+)

Note. These five scales were developed to measure the Big-Five factor markers reported in the following article: Goldberg, L. R. (1992). The development of markers for the Big-Five factor structure. *Psychological Assessment*, 4, 26-42.

The numbers in parentheses after each item indicate the scale on which that item is scored (i.e., of the five factors: (1) Extraversion, (2) Agreeableness, (3) Conscientiousness, (4) Emotional Stability, or (5) Intellect/Imagination) and its direction of scoring (+ or -). These numbers should not be included in the actual survey questionnaire. For further information on scoring IPIP scales, click the following link: [Scoring Instructions](#).

Converting IPIP Item Responses to Scale Scores

Here is how to score IPIP scales:

For + keyed items, the response "Very Inaccurate" is assigned a value of 1, "Moderately Inaccurate" a value of 2, "Neither Inaccurate nor Accurate" a 3, "Moderately Accurate" a 4, and "Very Accurate" a value of 5.

For - keyed items, the response "Very Inaccurate" is assigned a value of 5, "Moderately Inaccurate" a value of 4, "Neither Inaccurate nor Accurate" a 3, "Moderately Accurate" a 2, and "Very Accurate" a value of 1.

Once numbers are assigned for all of the items in the scale, just sum all the values to obtain a total scale score.

Easy, no? (If you are having problems, you might contact [the IPIP consultant](#).)

Bron: IPIP (IPIP, z.d.)

Bijlage IV: Enquête huisdiereigenaren

Beste huisdiereigenaar,

Bedankt voor je interesse in deze enquête. Mijn naam is Kathy Elzinga en ik ben op dit moment bezig met een ontzettend interessant afstudeeronderzoek naar de persoonlijkheden en eigenschappen van de honden- en katteneigenaren in Nederland. Vind jij nou dat je een echte hondenmens bent of ben je juist meer een kattenmens? Het doel van het onderzoek is inzicht krijgen in de persoonlijke eigenschappen van honden- en katteneigenaren en het welzijn van onze geliefde huisdieren in Nederland nog beter te krijgen. Voor dit onderzoek is het belangrijk om zoveel mogelijk informatie over jullie 'honden- en katteneigenaren' te vergaren. De antwoorden zijn geheel anoniem. Heb je een vraag over het onderzoek dan is het mogelijk om een mail te sturen naar: 3025149@aeres.nl.

Alvast ontzettend bedankt voor het invullen van de enquête!

Pagina 1

Vraag 1: Hoe zie jij jezelf?

- ☐ Ik ben een hondenmens
- ☐ Ik ben een kattenmens
- ☐ Ik ben zowel een honden- als een kattenmens
- ☐ Ik ben geen van beide

Pagina 2

Beste huisdiereigenaar,

LET OP

De volgende vragen gaan over jou zelf. Per vraag kun je 5 verschillende antwoorden geven van helemaal mee eens tot helemaal mee oneens. Probeer het antwoord te geven die meest overeen komt met jouw persoonlijkheid of eigenschappen. Beschrijf jezelf zoals je nu bent, niet zoals je wil zijn of in de toekomst wil zijn. Beschrijf jezelf zoals je jezelf ziet, in relatie tot andere mensen (bij voorkeur van het zelfde geslacht en leeftijd). Geen enkel antwoord is goed of fout, het is alleen om een beeld te krijgen van jou als huisdiereigenaar.

Vraag 2: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik ben een feestbeest					
Ik ben niet snel bezorgd om anderen					
Ik ben altijd voorbereid					
Ik ben gemakkelijk gestrest					

Vraag 3: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik heb een grote woordenschat					
Ik praat niet veel					
Ik ben geïnteresseerd in andere mensen					
Ik laat mijn spullen overal slingeren					

Vraag 4: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik ben relaxed					
Ik heb moeite met het begrijpen van abstracte ideeën					
Ik voel me comfortabel met mensen om me heen					
Ik beledig weleens mensen					

Vraag 5: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik heb oog voor detail					
Ik maak me zorgen over dingen					
Ik ben fantasierijk					
Ik hou me op de achtergrond					

Vraag 6: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik voel met anderen mee					
Ik maak er een zootje van					
Ik voel me zelden ongelukkig					
Ik ben niet geïnteresseerd in abstracte ideeën					

Vraag 7: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik ben meestal degene die gesprekken start					
Ik ben niet geïnteresseerd in problemen van anderen					
Ik maak klusjes direct af					
Ik ben snel afgeleid					

Vraag 8: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik heb goede ideeën					
Ik praat weinig					
Ik ben zachtvaardig					
Ik vergeet vaak spullen op de juiste plek terug te leggen					

Vraag 9: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik raak snel overstuur					
Ik ben niet fantasierijk					
Ik praat met veel verschillende mensen op feestjes					
Ik ben minder geïnteresseerd in andere mensen					

Vraag 10: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik vind andere mensen leuk					
Mijn stemming verandert geregeld					
Ik begrijp dingen snel					
Ik trek niet graag de aandacht					

Vraag 11: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik neem de tijd voor andere mensen					
Ik ontloop mijn verplichtingen					
Ik heb geregeld stemmingswisselingen					
Ik gebruik moeilijke woorden					

Vraag 12: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik vind het niet erg om in het middelpunt van de aandacht te staan					
Ik voel emoties aan van andere mensen					
Ik volg mijn agenda					
Ik ben snel geïrriteerd					

Vraag 13: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik neem de tijd om te reflecteren					
Ik ben stil wanneer er vreemde mensen om me heen zijn					
Ik stel mensen gerust					
Ik ben veeleisend in mijn werk					

Vraag 14: Kies voor elke stelling het antwoord dat je mening het best weergeeft

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal <u>niet</u> mee eens
Ik voel me geregeld ongelukkig					
Ik heb veel ideeën					

Vraag 15: Wil je aangeven of je in de volgende onderwerpen geïnteresseerd bent?

	Zeer geïnteresseerd	Geïnteresseerd	Neutraal	Niet geïnteresseerd	Helemaal niet geïnteresseerd
Koken en eten					
Lichaamsverzorging					
Klimaat					
Politiek					
Welzijn					

Vraag 16: Wil je aangeven of je in de volgende onderwerpen geïnteresseerd bent?

	Zeer geïnteresseerd	Geïnteresseerd	Neutraal	Niet geïnteresseerd	Helemaal niet geïnteresseerd
Sport					
Vakantie en reizen					
Religie					
Film/serie					
Natuur					

Pagina 3

Beste huisdiereigenaar,

Je bent bijna klaar met de vragen. De volgende vragen gaan over jouw huisdieren. Ik wil je graag vragen om bij de vragen één huisdier in gedachte te nemen en voor dit huisdier de vragen in te vullen. Aan het einde van de vragen krijg je de vraag of je nog een huisdier hebt. Vanaf deze vraag krijg je de zelfde vragen over jouw huisdier nogmaals en kun je (indien nodig) de vragen nogmaals voor het andere huisdier invullen.

Vraag 17: Heb jij huisdieren?

- ☐ Eén of meerdere katten
- ☐ Eén of meerdere honden
- ☐ Eén of meerdere honden en katten
- ☐ Geen hond of kat → sla pagina 3 over (automatisch)

Vraag 18: Huisdieren kunnen soms op verschillende manieren gedrag vertonen in bepaalde situaties. Honden kunnen bijvoorbeeld blaffen, grommen, tanden laten zien, bijten etc. Katten kunnen bijvoorbeeld blazen, krabben, bijten etc.

Wanneer jouw huisdier met de stem gecorrigeerd wordt vertoont hij/zij dit gedrag wel eens? (Schuifbalk)

Nooit

Vaak

0 1 2 3 4 5

Vraag 19: Huisdieren kunnen soms angstig of afwijkend gedrag vertonen in bepaalde situaties. Bijvoorbeeld objecten of ruimtes vermijden, voorzichtig verplaatsen in een ruimte, weg kruipen, trillen, piepen, bevroren etc.

Wanneer er onverwachte of harde geluiden zijn vertoont jouw huisdier wel eens angstig of abnormaal gedrag? (Schuifbalk)

Nooit Vaak
0 1 2 3 4 5

Wanneer een onbekend persoon op visite komt vertoont jouw huisdier wel eens angstig of abnormaal gedrag? (Schuifbalk)

Nooit Vaak
0 1 2 3 4 5

Vraag 20: Huisdieren kunnen soms angstig of afwijkend gedrag vertonen wanneer ze alleen gelaten worden. Zelfs wanneer je afwezig bent voor kortere periode. Honden kunnen bijvoorbeeld gaan blaffen, huilen, piepen, rusteloos zijn, krabbel of bijten aan voorwerpen in huis etc. Katten kunnen bijvoorbeeld gaan miauwen, krijsen, krabben aan voorwerpen in huis, hun behoeften doen ergens anders dan dat moet etc.

Heeft jouw huisdier in de afgelopen tijd angstig of abnormaal gedrag vertoont wanneer hij/zij alleen gelaten wordt?

Nooit Vaak
0 1 2 3 4 5

Vraag 21: Huisdieren kunnen verschillende afwijkende gedragingen vertonen in verschillende situaties. Heeft jouw huisdier in de afgelopen tijd in de volgende situaties afwijkend gedrag vertoont?

Jaagt op katten of zou op katten jagen indien hij/zij de kans krijgt? (Schuifbalk + NTV indien je het voor een kat invult)

Nooit Vaak
0 1 2 3 4 5

Plast tegen voorwerpen in huis? (Schuifbalk + NVT)

Nooit Vaak
0 1 2 3 4 5

Likt zichzelf overdreven? (Schuifbalk + NVT)

Nooit Vaak
0 1 2 3 4 5

Beste huisdiereigenaar,

Dit zijn de laatste vragen die over jou gaan. Ik wil je graag alvast bedanken voor de tijd en het invullen van alle vragen.

Vraag 22: Hoeveel beweeg jij per dag?

- ☐ Minder dan een half uur
- ☐ Een half uur per dag
- ☐ Drie kwartier per dag
- ☐ Een uur per dag
- ☐ Meer dan een uur per dag

Vraag 23: Wat is je hoogst voltooide opleiding?

- ☐ Basisonderwijs
- ☐ Middelbaaronderwijs
- ☐ MBO
- ☐ HBO
- ☐ Universiteit

Vraag 24: Wat is je leeftijd?

- ☐ Jonger dan 18 jaar
- ☐ 18 – 25 jaar
- ☐ 26 – 35 jaar
- ☐ 36 – 45 jaar
- ☐ 46 – 55 jaar
- ☐ 56 – 65 jaar
- ☐ Ouder dan 65 jaar

Vraag 25: Wat is je geslacht?

- ☐ Vrouw
- ☐ Man
- ☐ Gender neutraal
- ☐ Zeg ik liever niet

Einde enquête

Beste huisdiereigenaar,

Ik wil je ontzettend bedanken voor het invullen van de vragen. Indien je nog vragen hebt dan is het mogelijk om een mail te sturen naar: 3025149@aeres.nl.

Bijlage V: Analyse resultaten deelvraag twee

Tabel V.1: Resultaten en gemiddeldes honden- en kattenmensen, beide of geen van beide per dimensie

		Descriptive Statistics				
Hoe zie jij jezelf?		N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Ik ben een hondenmens	Extraversie dimensie totaal score	490	10,00	49,00	30,4224	7,74723
	Vriendelijkheid dimensie totaal score	490	18,00	50,00	39,1000	4,82243
	Zorgvuldigheid dimensie totaal score	490	21,00	49,00	35,7388	5,46724
	Neuroticisme dimensie totaal score	490	12,00	50,00	30,7551	6,91766
	Openheid dimensie totaal score	490	21,00	50,00	36,2837	4,85233
	Valid N (listwise)	490				
Ik ben een kattenmens	Extraversie dimensie totaal score	404	10,00	45,00	27,9752	7,40058
	Vriendelijkheid dimensie totaal score	404	13,00	50,00	38,2302	5,02687
	Zorgvuldigheid dimensie totaal score	404	20,00	48,00	35,9183	5,37763
	Neuroticisme dimensie totaal score	404	10,00	46,00	29,7030	7,42712
	Openheid dimensie totaal score	404	22,00	50,00	36,3193	5,14789
	Valid N (listwise)	404				
Ik ben zowel een honden- als een kattenmens	Extraversie dimensie totaal score	694	11,00	49,00	29,0072	7,30464
	Vriendelijkheid dimensie totaal score	694	23,00	50,00	38,9409	4,78794
	Zorgvuldigheid dimensie totaal score	694	19,00	48,00	35,1110	5,25599
	Neuroticisme dimensie totaal score	694	11,00	47,00	29,7839	6,95082
	Openheid dimensie totaal score	694	23,00	50,00	36,3300	4,82798
	Valid N (listwise)	694				

Ik ben geen van beide	Extraversie dimensie totaal score	7	26,00	39,00	30,7143	4,38613
	Vriendelijkheid dimensie totaal score	7	32,00	43,00	38,8571	3,53217
	Zorgvuldigheid dimensie totaal score	7	24,00	46,00	35,1429	7,90419
	Neuroticisme dimensie totaal score	7	29,00	38,00	34,7143	3,09377
	Openheid dimensie totaal score	7	26,00	46,00	35,4286	6,92477
	Valid N (listwise)	7				

Group Statistics

		Hoe zie jij jezelf?	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Extraversie dimensie totaal score	Ik ben een hondenmens		490	30,4224	7,74723	,34998
	Ik ben een kattenmens		404	27,9752	7,40058	,36819
Vriendelijkheid dimensie totaal score	Ik ben een hondenmens		490	39,1000	4,82243	,21786
	Ik ben een kattenmens		404	38,2302	5,02687	,25010
Zorgvuldigheid dimensie totaal score	Ik ben een hondenmens		490	35,7388	5,46724	,24698
	Ik ben een kattenmens		404	35,9183	5,37763	,26755
Neuroticisme dimensie totaal score	Ik ben een hondenmens		490	30,7551	6,91766	,31251
	Ik ben een kattenmens		404	29,7030	7,42712	,36951
Openheid dimensie totaal score	Ik ben een hondenmens		490	36,2837	4,85233	,21921
	Ik ben een kattenmens		404	36,3193	5,14789	,25612

Tabel V.3: T-toets deelvraag twee honden- en kattenmensen dimensies

Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
Extraversie dimensie totaal score	Equal variances assumed	,342	,559	4,796	892	,000	2,44720	,51023	1,44580	3,44860
	Equal variances not assumed			4,817	872,937	,000	2,44720	,50799	1,45018	3,44423
Vriendelijkheid dimensie totaal score	Equal variances assumed	1,034	,310	2,633	892	,009	,86980	,33035	,22144	1,51816
	Equal variances not assumed			2,622	845,448	,009	,86980	,33168	,21880	1,52081
Zorgvuldigheid dimensie totaal score	Equal variances assumed	,016	,899	-,492	892	,623	-,17954	,36470	-,89531	,53623
	Equal variances not assumed			-,493	864,893	,622	-,17954	,36412	-,89420	,53512
Neuroticisme dimensie totaal score	Equal variances assumed	2,190	,139	2,189	892	,029	1,05213	,48065	,10880	1,99547
	Equal variances not assumed			2,174	834,027	,030	1,05213	,48394	,10224	2,00202
Openheid dimensie totaal score	Equal variances assumed	1,901	,168	-,106	892	,915	-,03563	,33520	-,69351	,62225
	Equal variances not assumed			-,106	838,751	,916	-,03563	,33712	-,69732	,62606

Bijlage VI: Analyse resultaten deelvraag drie

Tabel VI.1: Gemiddelde scores variabele deelvraag drie per cluster

	Cluster		
	1	2	3
Kooketen	3,14	4,15	3,92
Lichaamverzorging	2,84	2,09	2,39
Klimaatt	3,07	3,93	3,56
Politiekk	2,28	3,00	2,75
Welzijns	3,62	4,17	3,94
Sporten	2,65	3,66	2,82
Vakantiesreizen	2,99	4,23	3,84
Religies	1,86	2,40	2,36
Filmseries	3,60	4,08	4,10
Natuurr	4,17	4,60	4,28
Hoeveel beweeg jij per dag?	4,49	4,65	1,97

Tabel VI.2: ANOVA toets clusters deelvraag drie

	ANOVA					
	Cluster		Error		F	Sig.
	Mean Square	df	Mean Square	df		
Kooketen	135,122	2	,747	1592	180,874	,000
Lichaamverzorging	73,129	2	,655	1592	111,645	,000
Klimaatt	95,813	2	,821	1592	116,690	,000
Politiekk	67,511	2	1,114	1592	60,585	,000
Welzijns	39,107	2	,468	1592	83,646	,000
Sporten	170,446	2	1,035	1592	164,706	,000
Vakantiesreizen	198,548	2	,873	1592	227,395	,000
Religies	41,314	2	1,115	1592	37,064	,000
Filmseries	36,036	2	,736	1592	48,964	,000
Natuurr	28,933	2	,485	1592	59,664	,000
Hoeveel beweeg jij per dag?	1161,485	2	,421	1592	2759,139	,000

The F tests should be used only for descriptive purposes because the clusters have been chosen to maximize the differences among cases in different clusters. The observed significance levels are not corrected for this and thus cannot be interpreted as tests of the hypothesis that the cluster means are equal.

Tabel: VI.3: Percentage honden- en kattenmensen, beide of geen van beide per cluster deelvraag drie.

		Cluster Number of Case				Cumulative Percent
Hoe zie jij jezelf?			Frequency	Percent	Valid Percent	
Ik ben een hondenmens	Valid	1	142	29,0	29,0	29,0
		2	252	51,4	51,4	80,4
		3	96	19,6	19,6	100,0
		Total	490	100,0	100,0	
Ik ben een kattenmens	Valid	1	83	20,5	20,5	20,5
		2	135	33,4	33,4	54,0
		3	186	46,0	46,0	100,0
		Total	404	100,0	100,0	
Ik ben zowel een honden- als een kattenmens	Valid	1	181	26,1	26,1	26,1
		2	311	44,8	44,8	70,9
		3	202	29,1	29,1	100,0
		Total	694	100,0	100,0	
Ik ben geen van beide	Valid	1	1	14,3	14,3	14,3
		2	4	57,1	57,1	71,4
		3	2	28,6	28,6	100,0
		Total	7	100,0	100,0	

Bijlage VII: Analyse resultaten deelvraag vier

Tabel VII.1: Statistiek agressie wanneer er met de stem gecorrigeerd wordt.

Descriptive Statistics						
Hoe zie jij jezelf?		N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Ik ben een hondenmens	Agressiestemmean	430	,00	5,00	,6457	1,08578
	Valid N (listwise)	430				
Ik ben een kattenmens	Agressiestemmean	382	,00	5,00	,6510	1,02387
	Valid N (listwise)	382				
Ik ben zowel een honden- als een kattenmens	Agressiestemmean	652	,00	5,00	,7344	1,07468
	Valid N (listwise)	652				
Ik ben geen van beide	Agressiestemmean	5	,00	3,00	1,0000	1,22474
	Valid N (listwise)	5				

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Agressiestemmean	1469	,00	5,00	,6877	1,06537
Valid N (listwise)	1469				

Group Statistics					
	Hoe zie jij jezelf?	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Agressiestemmean	Ik ben een hondenmens	430	,6457	1,08578	,05236
	Ik ben een kattenmens	382	,6510	1,02387	,05239

Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
Agressiestemmean	Equal variances assumed	,611	,435	-,070	810	,944	-,00522	,07432	-,15112	,14067
	Equal variances not assumed			-,071	807,110	,944	-,00522	,07407	-,15061	,14016

Tabel VII.2: Statistiek vraag angst of abnormale gedragingen bij onverwachte of harde geluiden.

Group Statistics					
	Hoe zie jij jezelf?	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Angstgeluidmean	Ik ben een hondenmens	430	1,8647	1,43308	,06911
	Ik ben een kattenmens	382	2,1963	1,33032	,06807

Independent Samples Test										
Levene's Test for Equality of Variances				t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
Angstgeluidmean	Equal variances assumed	2,057	,152	-3,404	810	,001	-,33161	,09743	-,52285	-,14037
	Equal variances not assumed			-3,419	808,427	,001	-,33161	,09700	-,52201	-,14121

Descriptive Statistics						
Hoe zie jij jezelf?		N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Ik ben een hondenmens	Angstgeluidmean	430	,00	5,00	1,8647	1,43308
	Valid N (listwise)	430				
Ik ben een kattenmens	Angstgeluidmean	382	,00	5,00	2,1963	1,33032
	Valid N (listwise)	382				
Ik ben zowel een honden- als een kattenmens	Angstgeluidmean	652	,00	5,00	1,9941	1,31322
	Valid N (listwise)	652				
Ik ben geen van beide	Angstgeluidmean	5	,00	4,00	1,2333	1,66500
	Valid N (listwise)	5				

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Angstgeluidmean	1469	,00	5,00	2,0062	1,35984
Valid N (listwise)	1469				

Tabel VII.3: Statistiek vraag angst of abnormale gedragingen bij onverwachte visite.

Descriptive Statistics

Hoe zie jij jezelf?		N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Ik ben een hondenmens	Angstvisitemean	430	,00	5,00	1,2016	1,32694
	Valid N (listwise)	430				
Ik ben een kattenmens	Angstvisitemean	382	,00	5,00	1,7561	1,46394
	Valid N (listwise)	382				
Ik ben zowel een honden- als een kattenmens	Angstvisitemean	652	,00	5,00	1,4928	1,32584
	Valid N (listwise)	652				
Ik ben geen van beide	Angstvisitemean	5	,00	4,00	1,0000	1,73205
	Valid N (listwise)	5				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Angstvisitemean	1469	,00	5,00	1,4744	1,37908
Valid N (listwise)	1469				

Group Statistics

	Hoe zie jij jezelf?	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Angstvisitemean	Ik ben een hondenmens	430	1,2016	1,32694	,06399
	Ik ben een kattenmens	382	1,7561	1,46394	,07490

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Angstvisitemean	Equal variances assumed	6,921	,009	-5,662	810	,000	-,55456	,09794	-,74681	-,36230
	Equal variances not assumed			-5,629	773,960	,000	-,55456	,09851	-,74794	-,36117

Figuur VII.4: Statistiek vraag angst of abnormale gedragingen wanneer alleen gelaten.

Descriptive Statistics

Hoe zie jij jezelf?		N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Ik ben een hondenmens	Angstalleenmean	187	,00	5,00	,5134	,98388
	Valid N (listwise)	187				
Ik ben een kattenmens	Angstalleenmean	232	,00	5,00	,4986	,89518
	Valid N (listwise)	232				
Ik ben zowel een honden- als een kattenmens	Angstalleenmean	419	,00	4,33	,4105	,86126
	Valid N (listwise)	419				
Ik ben geen van beide	Angstalleenmean	2	,00	2,00	1,0000	1,41421
	Valid N (listwise)	2				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Angstalleenmean	840	,00	5,00	,4591	,90008
Valid N (listwise)	840				

Group Statistics

	Hoe zie jij jezelf?	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Angstalleenmean	Ik ben een hondenmens	187	,5134	,98388	,07195
	Ik ben een kattenmens	232	,4986	,89518	,05877

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- tailed)	Mean Differen ce	Std. Error Differen ce	95% Confidence Interval of the Difference	
Angstalleenmean	Equal variances assumed	,165	,685	,161	417	,872	,01481	,09196	-,16596	,19558
	Equal variances not assumed			,159	380,5 91	,873	,01481	,09290	-,16786	,19747

Tabel VII.5: Statistiek vraag wanneer een huisdier de kans krijgt achter katten aan te jagen of dit gedaan wordt.

Descriptive Statistics

Hoe zie jij jezelf?		N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Ik ben een hondenmens	Jaagtkattenmean	414	,00	5,00	2,4630	1,77724
	Valid N (listwise)	414				
Ik ben een kattenmens	Jaagtkattenmean	164	,00	5,00	1,3394	1,44094
	Valid N (listwise)	164				
Ik ben zowel een honden- als een kattenmens	Jaagtkattenmean	473	,00	5,00	1,5980	1,57399
	Valid N (listwise)	473				
Ik ben geen van beide	Jaagtkattenmean	2	3,00	4,67	3,8333	1,17851
	Valid N (listwise)	2				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Jaagtkattenmean	1053	,00	5,00	1,9020	1,70189
Valid N (listwise)	1053				

Group Statistics

	Hoe zie jij jezelf?	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Jaagtkattenmean	Ik ben een hondenmens	414	2,4630	1,77724	,08735
	Ik ben een kattenmens	164	1,3394	1,44094	,11252

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
Jaagtkattenmean	Equal variances assumed	21,323	,000	7,210	576	,000	1,12353	,15583	,81748	1,42959
	Equal variances not assumed			7,888	366,166	,000	1,12353	,14244	,84342	1,40364

Tabel VII.6: Statistiek vraag wanneer een huisdier tegen voorwerpen in huis plast.

Descriptive Statistics

Hoe zie jij jezelf?		N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Ik ben een hondenmens	Plastvoorwerpenmean	430	,00	4,00	,1826	,57573
	Valid N (listwise)	430				
Ik ben een kattenmens	Plastvoorwerpenmean	382	,00	5,00	,3582	,77793
	Valid N (listwise)	382				
Ik ben zowel een honden- als een kattenmens	Plastvoorwerpenmean	652	,00	5,00	,3165	,74264
	Valid N (listwise)	652				
Ik ben geen van beide	Plastvoorwerpenmean	5	,00	1,00	,2000	,44721
	Valid N (listwise)	5				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Plastvoorwerpenmean	1469	,00	5,00	,2877	,70991
Valid N (listwise)	1469				

Group Statistics

	Hoe zie jij jezelf?	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Plastvoorwerpenmean	Ik ben een hondenmens	430	,1826	,57573	,02776
	Ik ben een kattenmens	382	,3582	,77793	,03980

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
Plastvoorwerpenmean	Equal variances assumed	35,597	,000	-3,683	810	,000	-,17564	,04770	-,26927	-,08202
	Equal variances not assumed			-3,619	695,695	,000	-,17564	,04853	-,27092	-,08036

Tabel VII.7: Statistiek vraag bij likt zichzelf overdreven

Descriptive Statistics

Hoe zie jij jezelf?		N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Ik ben een hondenmens	Overdrevenlikkenmean	430	,00	5,00	,8953	1,09921
	Valid N (listwise)	430				
Ik ben een kattenmens	Overdrevenlikkenmean	382	,00	5,00	,7282	1,06123
	Valid N (listwise)	382				
Ik ben zowel een honden- als een kattenmens	Overdrevenlikkenmean	652	,00	5,00	,7446	1,00808
	Valid N (listwise)	652				
Ik ben geen van beide	Overdrevenlikkenmean	5	,00	1,00	,4667	,50553
	Valid N (listwise)	5				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Overdrevenlikkenmean	1469	,00	5,00	,7835	1,04986
Valid N (listwise)	1469				

Group Statistics

	Hoe zie jij jezelf?	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Overdrevenlikkenmean	Ik ben een hondenmens	430	,8953	1,09921	,05301
	Ik ben een kattenmens	382	,7282	1,06123	,05430

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- tailed)	Mean Differen ce	Std. Error Differen ce	95% Confidence Interval of the Difference	
Overdrevenlik kenmean	Equal variances assumed	,106	,745	2,198	810	,028	,16716	,07604	,01790	,31642
	Equal variances not assumed			2,203	804,4 03	,028	,16716	,07588	,01821	,31611

Bijlage VIII: Checklist schriftelijk rapporteren

Checklist Schriftelijk Rapporteren

Naam: _____ Klas: _____ Datum: _____

Titel verslag/rapport: _____

Nadat jij je verslag/rapport hebt gecontroleerd met behulp van deze checklist, voeg je deze toe als bijlage. Zonder de ingevulde checklist vindt er geen beoordeling plaats. De assessor controleert met deze checklist je rapport/verslag. De beoordelingscriteria die met een * zijn aangegeven, zijn de zogenaamde 'killing points'. Indien de assessor meer dan vijf 'killing points' heeft aangekruist, dien je het rapport/verslag op alle onvoldoende onderdelen te verbeteren. Voor de herbeoordeling moet je ook de oude versie inleveren. In het afstudeerwerkstuk zijn geen 'killing points' toegestaan! AANVINKEN WAT NIET IN ORDE IS!

1. Het taalgebruik:

- ☐ Bevat niet meer dan drie grammaticale, spel- en typefouten per duizend woorden*
- Bij meer dan drie fouten per duizend woorden is het rapport/verslag afgekeurd!**
- ☐ Heeft een adequate interpunctie*
- ☐ Is afgestemd op de gekozen doelgroep (juiste stijl)*
- ☐ Laat een zakelijke en actieve schrijfstijl zien*
- ☐ Bevat geen persoonlijke voornaamwoorden*

2. Het rapport/verslag:

- ☐ Is ingebonden (hard copy)*
- ☐ Is vrij van plagiaat* (zie onderwijsexamenregeling)

3. De omslag:

- ☐ Bevat de titel
- ☐ Vermeldt de auteur(s)

4. De titelpagina/het titelblad:

- ☐ Heeft een specifieke titel*
- ☐ Vermeldt de auteur(s)*
- ☐ Vermeldt de plaats en de datum*
- ☐ Vermeldt de opdrachtgever(s)*

5. Het voorwoord:

- ☐ Bevat de persoonlijke aanleiding tot het schrijven van het rapport/verslag
- ☐ Bevat persoonlijke bedankjes (persoonlijke voornaamwoorden toegestaan)

6. De inhoudsopgave:

- ☐ Vermeldt alle genummerde onderdelen van het rapport/verslag*
- ☐ Vermeldt de samenvatting en de bijlage(n)
- ☐ Is overzichtelijk
- ☐ Heeft een correcte paginaverwijzing

7. De samenvatting:

- ☐ Is een verkorte versie van het gehele rapport/verslag
- ☐ Bevat conclusies
- ☐ Bevat geen persoonlijke mening
- ☐ Is gestructureerd
- ☐ Is zakelijk geschreven
- ☐ Staat direct na de inhoudsopgave

8. De inleiding (toelichting op intranet):

- ☐ Is hoofdstuk 1*
- ☐ Beschrijft het grotere kader en aanleiding
- ☐ Beschrijft inhoudelijke achtergrondinformatie*
- ☐ Formuleert het probleem/de onderzoeksvraag*
- ☐ Vermeldt het doel*
- ☐ Bevat een leeswijzer voor het rapport/verslag*

9. Materiaal en methode:

- ☐ Beschrijft de gevolgde onderzoeksmethode
- ☐ Past bij de onderzoeksvraag/vragen*
- ☐ Beschrijft de variabelen/eenheden
- ☐ Beschrijft de methode van data-analyse

10. De (opmaak van de) kern:

- ☐ Bestaat uit genummerde hoofdstukken en (sub)paragrafen (maximaal drie niveaus)*
- ☐ Deze zijn verschillend in opmaak*
- ☐ De hoofdstukken en (sub)paragrafen hebben een passende titel
- ☐ Een hoofdstuk beslaat ten minste één pagina
- ☐ Een nieuw hoofdstuk begint op een nieuwe pagina
- ☐ De zinnen lopen door (geen 'enter' binnen een alinea gebruiken)
- ☐ De figuren zijn (door)genummerd en hebben een passende titel (onder de figuur)*
- ☐ De tabellen zijn (door) genummerd en hebben een passende titel (boven de tabel)*
- ☐ Tabellen en figuren zijn zelfstandig te begrijpen
- ☐ In de tekst zijn er verwijzingen naar figuren en/of tabellen*
- ☐ De tekst bevat verwijzing naar de desbetreffende bijlage(n)
- ☐ De tekst is ook zonder verwijzingen te begrijpen
- ☐ De pagina's zijn genummerd*

11. De discussie:

- ☐ Bevat een vergelijking met relevante literatuur
- ☐ Geeft de valide argumentatie weer
- ☐ Evalueert de gebruikte onderzoeksmethode
- ☐ Bevat een kritische reflectie op de eigen bevindingen (zie toelichting op intranet)

12. De conclusies en aanbevelingen:

- ☐ De conclusies zijn gebaseerd op relevante feiten
- ☐ De aanbevelingen zijn gebaseerd op relevante feiten
- ☐ Bevatten geen nieuwe informatie*

13. De bronvermelding:

- ☐ In de tekst is conform de geldende APA-normen* (zie intranet Mediatheek)

14. De literatuurlijst:

- ☐ Is opgesteld conform de geldende APA-normen* (zie intranet Mediatheek)

15. De bijlagen:

- ☐ Zijn genummerd
- ☐ Zijn voorzien van een passende titel
- ☐ Bevatten geen eigen analyse